

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
Møtested:	Veksthuset, Røros
Dato:	25.11.2022
Tidspunkt:	10:00-15:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalterne. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Fredag 25.11

Møte i nasjonalparkstyret starter kl. 10 og vi tar sikte på å avslutte kl. 15. Møterom Aursunden, Veksthuset på Røros.

Orienteringer

- **Studier av slitasje, skader på trær og forsøpling på Røvol fjellet og Nedre Røa** v/ Sofie Kjendlie Selvaag, NINA. 10.15 - 11
- **Oppsummering av årets sesong og behov for 2023** v/ Erik Ydse og Kristin Lund Austvik, SNO. 11-11.30
- **Orientering om klagesak og brev fra Sametinget.** 11.30-12

Lunsj 12-12.45

Vedtaks møte

Orienteringssaker fra forvalterne

- Rådgivende utvalg
- Informasjon på Svukuriset, Valdalsfjellet og Synnervika
- Infohefter om Ljøsnåvollen, Haugen og moskus
- Ny informasjon – Grenselandet
- Ferdselstelling

Slutt kl. 15

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Arkiv-saksnr
ST 34/2022	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte	
ST 35/2022	Referatsaker	
RS 5/2022	Femundslia landskapsvernområde - Femundsmarka nasjonalpark - vedtak i klagesak om organisert ferdsel - hundekjøring - 2022 - Femund Lodge	2022/2270
DS 19/2022	Delegerte saker	
DS 20/2022	Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon - motorisert ferdsel - elgjakt - Even Berndtsson	2022/8936
DS 21/2022	Femundsmarka NP - dispensasjon - utfrakting av felt elg - ATV m/belter - 2022-2025 - Mugga/Svartvika A - Rolf Sundt	2022/9076
DS 22/2022	Delegert sak - Femundsmarka NP - Femundslia LVO - dispensasjon - uttransportering av felt elg og kjøring på vei til Svukuriset - 2022-2025 - Femundsmarka sør	2022/9389
DS 23/2022	Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon - organisert ferdsel - Elgåhogna - vinter - 2023 - True Nature Sweden	2022/8762
ST 36/2022	Femundsmarka NP - dispensasjon - organisert ferdsel - vinter - 2022-2026 - Bringby Nature Guide	2022/11616
ST 37/2022	Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebuer tilhørende Haugen gård	2022/11123
ST 38/2022	Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebu tilhørende Jonasvollen	2022/11252
ST 39/2022	Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebuer tilhørende Nordre Svukuriset	2022/10736
ST 40/2022	Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebu tilhørende Røsten	2022/11052
ST 41/2022	Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebuer tilhørende Ryvang gård	2022/10678
ST 42/2022	Femundsmarka NP - Grøvelsjøen NR - avslag - motorisert ferdsel - snødekt mark - 2023 - Hans Tormod Hansen	2022/9986
ST 43/2022	Delegering av myndighet til nasjonalparkforvalterne - Overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven	2022/197
ST 44/2022	Endring av grenser og forskrifter for Femundsmarka nasjonalpark og Langtjønna landskapsvernområde	2022/10605

ST 45/2022	Tiltaksplan for verneområdene i 2023	2022/10294
ST 46/2022	Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia - driftsmidler for 2023	2022/10294
ST 47/2022	Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia - møteplan for 2023	2022/10294
ST 48/2022	Eventuelt	

ST 34/2022 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte

ST 35/2022 Referatsaker

RS 5/2022 Femundslia landskapsvernområde - Femundsmarka nasjonalpark -vedtak i klagesak om organisert ferdsel - hundekjøring - 2022 - Femund Lodge

DS 19/2022 Delegerte saker

DS 20/2022 Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon - motorisert ferdsel -elgjakt - Even Berndtsson

DS 21/2022 Femundsmarka NP - dispensasjon - utfrakting av felt elg - ATV m/belter- 2022-2025 - Mugga/Svartvika A - Rolf Sundt

DS 22/2022 Delegert sak - Femundsmarka NP - Femundslia LVO - dispensasjon - uttransportering av felt elg og kjøring på vei til Svukuriset - 2022-2025 -Femundsmarka sør

DS 23/2022 Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon - organisert ferdsel -Elgåhogna - vinter - 2023 - True Nature Sweden

Arkivsaksnummer: 2022/11616-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 18.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	36/2022	25.11.2022

Femundsmarka NP - dispensasjon - organisert ferdsel - vinter - 2022-2026 - Bringby Nature Guide

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir dispensasjon til Bringby Nature Guide for guidede turer i henhold til § 3 punkt 4.2 i vernebestemmelsene for Femundsmarka nasjonalpark av 21.02.2003. Dispensasjonen gjelder for 2022 til og med 2026.

Vilkår

- Dispensasjonen gjelder i perioden fra 1.12 til 31.03.
- Størrelsen på gruppa kan være inntil 12 personer.
- Opplegget forutsettes å være i tråd med søknaden og angitte traseer skal følges.
- Ferdsele må foregå hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på naturmiljø eller kulturminner. Dyrelivet må ikke forstyrres.
- Det forutsettes at det ved gjennomføringen av turene tas særlig hensyn til reindriften slik at risiko for forstyrrelser unngås.
- Det må leveres rapport innen 31.12 hvert år. Denne må inneholde informasjon om omfanget/antall turer, hvor mange deltakere det har vært og hvilke områder/traseer som er benyttet.
- Brudd på vernebestemmelse, retningslinjene i forvaltningsplan og vilkårene i dette vedtaket vil kunne medføre at tillatelsen trekkes med umiddelbar virkning.
- Tillatelsen må medbringes og kunne fremvises under turene.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

Søknad m/kart – Femundsmarka NP – organisert ferdsel – vinter – 2022-2026

Rapport – Femundsmarka NP – organisert ferdsel – vinter - 2022

Saksopplysninger

Gustav Bringby søker om å få gjennomføre guidede turer i Femundsmarka nasjonalpark fra desember og ut april fra 2022/23 til 2025/26. Turene vil gjennomføres til fots på ski/truger med en liten gruppe (opptil 12 personer totalt), med turleder. Søker opplyser å ha jobbet over fem år som guide på Grövelsjöns fjellstasjon. Søker er veldig interessert i naturen og guider oftest i et lavt tempo for å kunne fortelle om naturverdiene og hvordan ta hensyn for å ikke forstyrre. Søker opplyser at han er godt kjent i aktuelle områder og er godt kjent med regler og god skikk for ferdsel og opphold i nasjonalparken. Søker ønsker også å fokusere på hensynet til rein og reindriften i området. Søker ønsker muligheten for å ha flere alternative rutemuligheter på vinteren. Det blir høyst en tur pr. uke, men mest sannsynlig en tur annenhver uke i perioden.

Vedlagt ligger søknad med aktuelle traseer. Se også rapport fra gjennomførte turer vinteren 2022.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

§3 pkt. 4.2 Ferdsel

Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf forvaltningsplanen.

Den omsøkte aktiviteten kommer ikke inn under de gruppene som nevnes i unntaksbestemmelsene.

Naturmangfoldloven

Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt, jf. naturmangfoldloven § 35. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i nasjonalparker, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.

Vurderinger

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12, angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

§ 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Turene berører den sørlige delen av Femundsmarka nasjonalpark, og innebærer tradisjonell turvirksomhet til fots på ski/truger. Nasjonalparkstyret har en generelt god kunnskap om områdene fra naturfaglige registrering- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplanprosesser, forvaltningsplanprosesser og andre kunnskapsinnhentinger i Femundsmarka. Store deler av nasjonalparkene er vurdert som sårbare områder jf. kartlegginger av biologisk mangfold og reindrift. De indre områdene av Femundsmarka: Grøtådalen-Vonsjøan-Styggsjøan-Skedbro-Muggsjølia ligger innenfor det som i forvaltningsplanen kap 2.2.5 – kart 4 er angitt som viktige arealer for rødlistede, sjeldne og forstyrrelsesfølsomme fugle- og pattedyrarter. Den omsøkte aktiviteten berører Svahken sijtes (Elgå reinbeitedistrikt) vinter- og vårbeiter.

§ 9 - Føre-var-prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig for å kunne behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

De foreslåtte organiserte turene vil være i områder der det ellers er en del ferdsel i den aktuelle perioden. Det søkes om turer med en liten gruppe (opptil 12 personer). Disse turene kan derfor ikke sies å gi en urimelig stor belastning. Det er positivt med en guide som kan veilede og informere de som er med på turopplegget. Nasjonalparkstyret har hele tiden hatt en restriktiv praksis for dispensasjoner på vinteren og våren. Perioden det søkes om tillatelse for, er delvis innenfor den mest sårbare perioden for dyrelivet. Fra mars til og med juni er det hekke- og yngletid. De foreslåtte turene berører flere viktige biotoper for dyreliv og reindrift som er sårbare for forstyrrelser i denne perioden, særlig fra april til midtsommer. Det bør derfor ikke gis tillatelse for organiserte turer etter 31. mars.

Med en begrensning til utenfor de sårbare periodene og områdene, vurderes ferdsel til fots med ski/truger langs de foreslåtte traseene til ikke å gi ytterligere belastning på naturverdiene, enn det den øvrige ferdselen gir. Ved bruk av en begrensning i tid og rom og andre vilkår, kan dette sikre at naturmangfoldet ikke blir nevneverdig belastet.

Nasjonalparkstyret mottar relativt få søknader om organisert ferdsel i verneområdene. Organisert ferdsel utgjør derfor en veldig liten del av den totale andelen besøkende til området.

Det er positivt at søker ønsker å ha fokus på sporløs ferdsel, hensyn til natur- og dyreliv og sikkerhet i sitt turopplegg. Det er også positivt med en guide som kan veilede og informere de som er med på turopplegget. Den kunnskapsformidlingen som det legges opp til ved bruk av erfaren guide, kan være positivt med tanke på å bygge kunnskap og gode holdninger hos brukerne i området. Det er gode erfaringer fra turer med guide. Med det antallet turer og størrelsen på gruppa kan vi ikke se at dette vil utgjøre en trussel for naturverdiene i det aktuelle området. Tvert imot kan den kunnskapsformidlingen som det legges opp til ved bruk av guide, være positivt med tanke på å bygge kunnskap og gode holdninger hos brukerne i området.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver og § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, ansees ikke som relevant i denne sammenheng.

Ansökan om att guida i Femunsmarka nasjonalpark.

Gustav Bringby
Jens Knussavägen 11
79091 Idre

Gustav.bringby@gmail.com
+46707483412

Bringby Nature Guide

Jag heter Gustav Bringby och har ett guideföretag som heter Bringby Nature Guide. Det är en enskild firma och det är bara jag som jobbar där men någon enstaka gång kan jag ta in någon annan guide.

Den här ansökan är från vintern 2022/2023 och fyra år framåt. Efter som det gäller för flera år framöver hoppas jag att det är går bra att jag lämna in en kompletterande om förändringen (Ex om jag vill börja med turer med övernattnig eller vill göra turer på något ställe som jag inte ritat in på kartan.) Det är dagsturer på turskidor eller snöskor som jag bedriver. Det får vara högst 12 stycken deltagare på en tur men oftast är det färre personer. För öppen bokning kommer jag att ha en tur högst en gång i veckan i området. Det kan även bli några enskilda grupper om har bokat in mig privat för en tur men det. Men totalt tror jag att det högst kommer att bli en tur varannan vecka.

Jag ansöker om att kunna guida från i december fram till sista april men jag vet att ni säkert kommer att sätta ett tidigare slutdatum för säsongen.

På den bifogade kartan har jag ritat in med rosa där det kan bli aktuellt med turer. Turerna kan ändras lite gran på grund av vädret

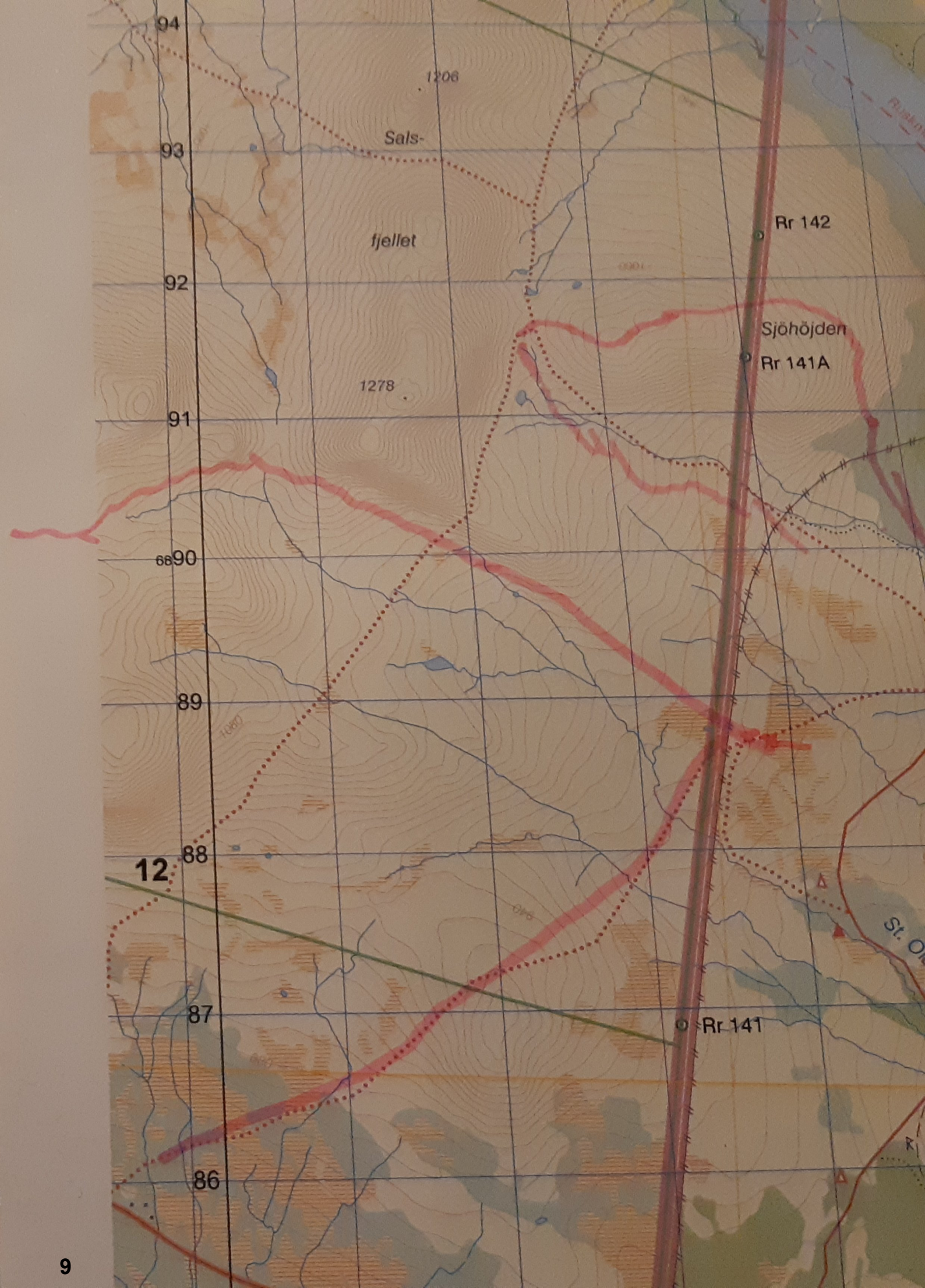
Jag bor i Grövelsjön i Sverige 4 km från Femundsmarka Nasjonalpark och området är för mig en naturlig del att röra mig i min vardag.. Jag har tidigare jobbat i över fem år som guide på Grövelsjöns fjällstation och då många gånger guidat i Femundsmarka nasjonalpark. Jag guidar även i Portugal, Kroatien, Spanien och Andorra.

Jag är väldigt intresserad av naturen och guidar oftast i ett lägre tempo där jag kan berätta om naturen. Hur den fungerar och hur man ska bete sig i naturen för att inte störa. Förutom att inte störa de vilda djuren känns det viktigt att förmedla kunskap om renar och rennäringen så man inte stör den. På svenska sidan är renarna längre söder ut under vintern och kommer tillbaka till fjällen i slutet av april inför kalvningen. Jag har kontakt med samerna om när renarna är på väg tillbaka upp på fjället så jag inte lägger några aktiviteter där under den känsliga perioden.

Som jag förstår det befinner sig merparten av renarna på den norska sidan längre norrut i Femundsmarka än de områden som jag har tänkt att ha turer (se bifogad karta). Men jag har även förstått det som att även de renarna rör sig mot kalvningsområden under slutet av april. Och då har jag slutat med vinterturerna. Om jag fått rätt information så är det ett kalvningsområde vid Lifjellet. Om det är på någon annan plats vill jag gärna få information om detta.

Sen är det ju givetvis många andra djur som får ungar i maj och juni så man får vara försiktig.

Med vänliga hälsningar
Gustav Bringby

Femundsmarka nasjonalp

Fra: Gustav Bringby[gustav.bringby@gmail.com]
Sendt: 31.03.2022 11:28:30
Til: Valan, Sindre Kolstad[sikva@statsforvalteren.no]
Tittel: Sammanställning antal deltagare för Bingby Nature Femundsmarka vinter 2022

Hej!

Här kommer min sammanställning för guidade turer i Femundsmarka för Bringby Nature Guide.

11/3 1 deltagare. Start parkering vid Valdalsfjällen, väster om Rundhogda, öster mellan Rundhogda och Salsfjellet, fortsatt österut mellan Lifjellet och Digerhogna ner mot Sjöstugan på svenska sidan.

16/3 2 deltagare, pengarna till Ukraina

Start parkering vid Valdalsfjällen, upp på Lilla Lifjellet och sedan tillbaka.

23/3 2 deltagare, snöskor

Samma tur som 16/3

Inte så många turer och deltagare men det är en start för mitt företag. Jag tänker lämna in en ansökan för sommaren och undrar från vilket datum jag får börja guida i Femundsmarka Nationalpark?

Med vänliga hälsningar

Gustav Bringby

Arkivsaksnummer: 2022/11123-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 18.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	37/2022	25.11.2022

Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebuer tilhørende Haugen gård

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark, § 3 punkt 5.1, for vintersesongene 2022 til og med sesongen 2031/2032 for transport av ved, vedlikeholdsmaterialer, proviant, bagasje og personer til utleiehusvære. Dispensasjonen gis i henhold til § 3 punkt 5. 3 d) og § 3 punkt 5. 3 e).

Vilkår

- Dispensasjonen gjelder for Svein Bjarne Waldal, og familiemedlemmene Bente Waldal og Jon Arve Wålber, til bruk av snøskuter for til utleiehusvære ved Nedre Roasten, Lille Vonsjøen og på Grøtådalsetra.
- Dispensasjonen gjelder for vintrene 2022 til og med vinteren 2031/2032 forutsatt at det er fast bosetting på Haugen.
- Transportene skal følge den tradisjonelle og etablerte kjøretraseen fram til husværene. I henhold til vedlagte kart.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 25 turer pr. vintersesong og husvære. Det skal imidlertid legges vekt på å begrense antall turer til det absolutt nødvendige.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjonen og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås. Dette innebærer at det må være frossen snødekt mark før kjøringen kan finne sted.
- Det stilles ikke krav til medbrakt kjørejournal men det skal føres rapport for kjøringen etter hver sesong og det skal innrapporteres til nasjonalparkstyret innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen skal medbringes under transportene.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Søker disponerer 3 utleiehusvære i nasjonalparken; ett ved Nedre Roasten, ett ved Lille Vonsjøen og Grøtådalssætra i Grøtådalen. Utleie foregår normalt i perioden (januar) februar – april. Det finnes ikke bilvei eller annen transport inn til buene. Det er lang tradisjon for transport med snøskuter i forbindelse med denne utleien. Utleien av disse husværene inngår i gårdens turistvirksomhet og inntektene fra utleievirksomheten utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for Haugen.

Det er behov for transport av bagasje, ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer og personer inn til buene i forbindelse med utleie til fiskere på vinterstid

Kjøretraseen er den etablerte og tradisjonelle traseen over Røvolvfjellet i retning Grøtådalen som er felles for Jonasvollen, Femundshytten og Haugen. Kjøringen til utleiebuene foregår langs faste traseer så langt det er mulig, og det er også annen transport som reindrift og oppsyn som benytter de samme traseene.

Det søkes om 25 turer til hver av de 3 buene. Perioden det søkes om er på 10 år.

Bakgrunn

Det har siden først på 1960 tallet vært praksis at bueierne har fraktet turister og utstyr med snøskuter inn til buene på snødekt mark. Da motorferdselloven satte begrensninger i forhold til kjøring av snøskuter ble det utarbeidet en forskrift benevnt 1974-11-11 nr 4. Denne ga bueierne mulighet til å frakte både folk og utstyr til buene.

I forbindelse med utvidelse av nasjonalparken i 2003, ble verneforskriften endret ved kgl.res. av 21. februar 2003, og bestemmelsen omkring motorisert ferdsel i tilknytning til utleievirksomhet ble endret. Ifølge verneforskriftens § 3 punkt 5.1 er motorisert ferdsel til

lands og vanns forbudt. I punkt 5.3 er det gitt åpning for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til enkelte nærmere spesifiserte typer nyttekjøring, herunder «*nødvendig transport av ved, materialer, utstyr m.m. til setre, buer og hytter vinterstid*» (punkt 5.3. bokstav d) og «*bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport i forbindelse med utleie av nærmere angitte husvære, i tråd med forvaltningsplanen*» (punkt 5.3, bokstav e).

I mars 2012 ga Fylkesmannen i Hedmark dispensasjon for 10 år til bruk av snøskuter for transport til utleiebuer i Femundsmarka nasjonalpark. Dispensasjonen ble utarbeidet uten forutgående søknad fra bueierne, men etter at det muntlig var innhentet informasjon om behov og formål hos den enkelte bueier. Dispensasjonsperioden ble satt til 10 år, og det vil nå være behov for å fornye dispensasjonene til denne kjøringen.

Det ble i 2013 fra bueierne klaget inn vilkår i forhold til de gitte dispensasjonene. Resultatet av klagen ble at det åpnes for at tillatelsen også gjelder persontransport. Men kravet om at det skal føres kjørejournal og at dispensasjonen har en begrensning av antall turer ble opprettholdt. Miljødirektoratet stadfestet dette vedtaket i klagesak av 07.11.2013.

I forvaltningsplanen blir det også pekt på at den aktuelle praksisen har vært hjemlet gjennom mange år og at det forutsetter fast bosetting på bruket for å kunne få dispensasjon til denne kjøringen. Det anses at utleie av husvære er en viktig del av inntektsgrunnlaget for brukene, og det kan selges helhetlige «pakker» der utleie og transport inngår. I denne vurderingen har en også lagt vekt på at det verken sommer eller vinter er veiadkomst til husværene.

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har også i forrige styreperiode rettet en henvendelse til Miljødirektoratet, der man ønsket at dispensasjoner til denne kjøringen skulle behandles særskilt i forhold til muligheten av at kjøringen ikke ble tidsavgrenset, og at antall turer ikke skal reguleres. Svaret fra Miljødirektoratet klargjør at en praksis med dispensasjoner for en periode på 10 år, langt på vei burde imøtekomme behovet til forutsigbarhet, samt at regulering av antall turer burde være mulig å imøtekomme, med det høye antallet som fastsettes. Det er ikke noe krav om at det skal føres kjøreprotokoll, men dette er også en vanlig og ønskelig praksis.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Vurderinger

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem, og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglige registrerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka, der bruk av snøskuter for transport inn til utleiebuer var et sentralt tema, så har man tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Etter nasjonalparkstyrets oppfatning er det viktig i forvaltningen av Femundsmarka nasjonalpark generelt å sikre at de områdene som er mest stille og urørte og har de største naturfaglige verneverdiene, opprettholder eller helst forsterker dette preget og disse verdiene. Flere pattedyr- og fuglearter som har tilhold i Femundsmarka må karakteriseres som forstyrrelsesfølsomme. Disse artene foretrekker ofte villmarkspregede områder med minimal infrastruktur, tekniske anlegg og menneskelige forstyrrelser. Det som synes å være kjerneområder for disse artene i Femundsmarka er de indre og mest urørte arealene.

Når det gjelder naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vurderer nasjonalparkstyret det slik at hensynsfull kjøring med snøskuter på godt snødekt mark langs den omsøkte traseen til nødvendig nyttekjøring isolert sett neppe vil medføre skade på terreng og vegetasjon. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Samlet vurdering

Kjøringen til utleiebuer foregår langs faste traseer og skjer i hvert fall på ettervinteren forholdsvis hyppig. Denne kjøringen, sammen med annen kjøring (bla oppsyn og reindrift), har ført til et nett av faste og etter hvert velkjente traseer. Dette har gjort områdene lettere tilgjengelig også for andre brukergrupper. Den samlede belastningen på naturmiljøet med bakgrunn i motorferdsel kan derfor i perioder være betydelig og i utgangspunktet kunne komme i konflikt med hensynet til naturfaglige verneverdier og friluftsoivmessige interesser. Hensynet til disse verdiene må derfor veies opp mot betydningen den motoriserte ferdselen har for brukerinteressene. Nasjonalparkstyret er i denne sammenhengen oppmerksom på at inntektene fra utleievirksomheten av husvære i Femundsmarka utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for brukerne som har fast bosetting som disse husværene tilhører.

Arkivsaksnummer: 2022/11252-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 18.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	38/2022	25.11.2022

Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebu tilhørende Jonasvollen

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark, § 3 punkt 5.1, for vintersesongene 2022 til og med sesongen 2031/2032 for transport av ved, vedlikeholdsmaterialer, proviant, bagasje og personer til utleiehusvære. Dispensasjonen gis i henhold til § 3 punkt 5. 3 d) og § 3 punkt 5. 3 e).

Vilkår

- Dispensasjonen gjelder for Kjell Magne Svendsen og familiemedlemmene Nina Svendsen og Kjetil Svendsen til bruk av snøskuter for transport til utleiehusvære ved Øvre Roasten.
- Dispensasjonen gjelder for vinteren 2022 til og med vinteren 2031/2032 forutsatt at det er fast bosetting på Jonasvollen.
- Transportene skal følge den tradisjonelle og etablerte kjøretraseen fram til husværene. I henhold til vedlagte kart.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 35 turer pr. vintersesong. Det skal imidlertid legges vekt på å begrense antall turer til det absolutt nødvendige.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjonen og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås. Dette innebærer at det må være frossen snødekt mark før kjøringen kan finne sted.
- Det stilles ikke krav til medbrakt kjørejournal men det skal føres rapport for kjøringen etter hver sesong og det skal innrapporteres til nasjonalparkstyret innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen skal medbringes under transportene.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Søknad fra Kjell Magne Svendsen

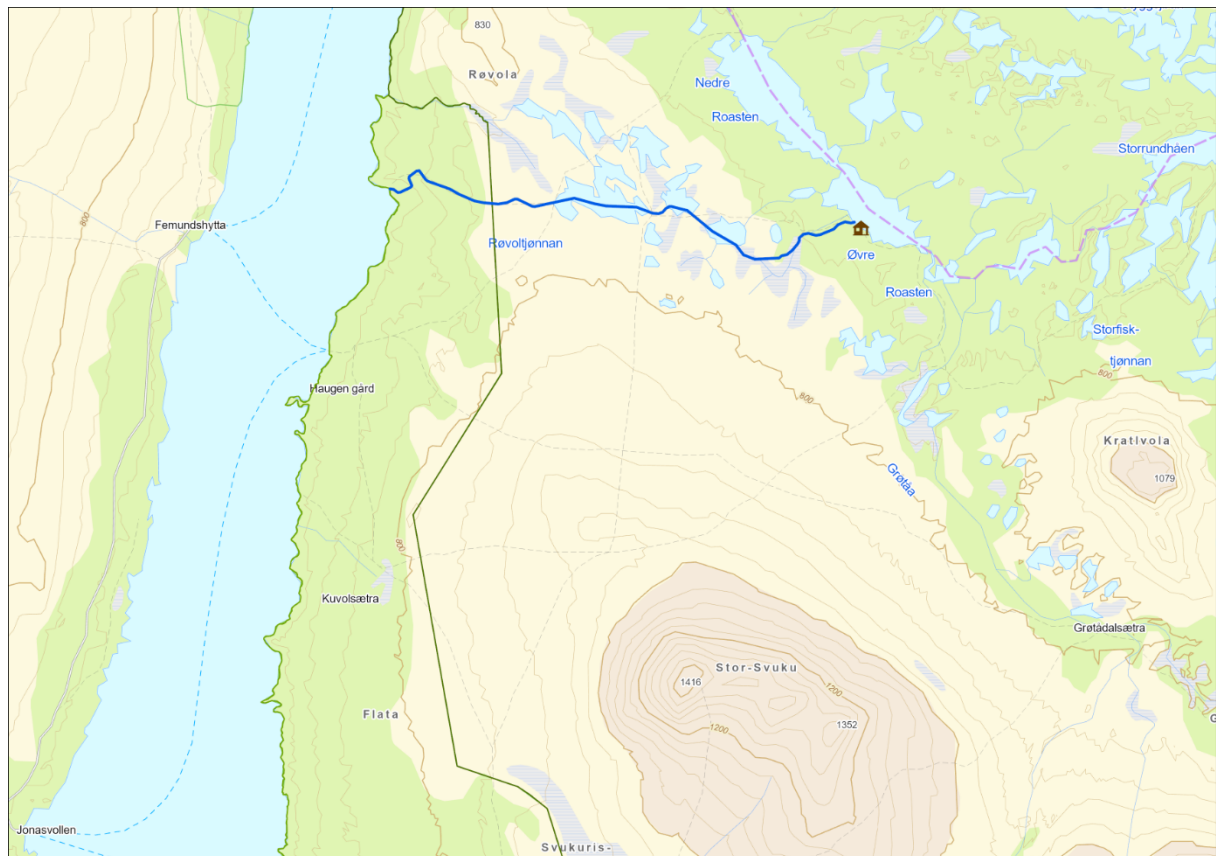
Saksopplysninger

Søker disponerer ett utleiehusvære i nasjonalparken; ved Øvre Roasten. Utleie foregår normalt i perioden (januar) februar – april. Det finnes ikke bilvei eller annen transport inn til buene. Det er lang tradisjon for transport med snøskuter i forbindelse med denne utleien. Utleien av disse husværene inngår i gårdens turistvirksomhet og inntektene fra utleievirksomheten utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for Jonasvollen.

Transport av bagasje, ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer og personer inn til bua i forbindelse med utleie til fiskere på vinterstid.

Kjøretraseen er den etablerte og tradisjonelle traseen over Røvolfjellet i retning Grøtådalen som er felles for Jonasvollen, Femundshytten og Haugen. Kjøringen til utleiebuene foregår langs faste traseer så langt det er mulig, og det er også annen transport som reindrift og oppsyn som benytter de samme traseene.

Det søkes om 35 turer for en periode på 10 år.

Bakgrunn

Det har siden først på 1960 tallet vært praksis at bueierne har fraktet turister og utstyr med snøskuter inn til buene på snødekt mark. Da motorferdselloven satte begrensninger i forhold til kjøring av snøskuter ble det utarbeidet en forskrift benevnt 1974-11-11 nr 4. Denne ga bueierne mulighet til å frakte både folk og utstyr til buene.

I forbindelse med utvidelse av nasjonalparken i 2003, ble verneforskriften endret ved kgl.res. av 21. februar 2003, og bestemmelsen omkring motorisert ferdsel i tilknytning til utleievirksomhet ble endret. Ifølge verneforskriftens § 3 punkt 5.1 er motorisert ferdsel til lands og vanns forbudt. I punkt 5.3 er det gitt åpning for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til enkelte nærmere spesifiserte typer nyttekjøring, herunder «*nødvendig transport av ved, materialer, utstyr m.m. til setre, buer og hytter vinterstid*» (punkt 5.3. bokstav d) og «*bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport i forbindelse med utleie av nærmere angitte husvære, i tråd med forvaltningsplanen*» (punkt 5.3, bokstav e).

I mars 2012 ga Fylkesmannen i Hedmark dispensasjon for 10 år til bruk av snøskuter for transport til utleiebuer i Femundsmarka nasjonalpark. Dispensasjonen ble utarbeidet uten forutgående søknad fra bueierne, men etter at det muntlig var innhentet informasjon om behov og formål hos den enkelte bueier. Dispensasjonsperioden ble satt til 10 år, og det vil nå være behov for å fornye dispensasjonene til denne kjøringen.

Det ble i 2013 fra bueierne klaget inn vilkår i forhold til de gitte dispensasjonene. Resultatet av klagen ble at det åpnes for at tillatelsen også gjelder persontransport. Men kravet om at det skal føres kjørejournal og at dispensasjonen har en begrensning av antall turer ble opprettholdt. Miljødirektoratet stadfestet dette vedtaket i klagesak av 07.11.2013.

I forvaltningsplanen blir det det også pekt på at den aktuelle praksisen har vært hjemlet gjennom mange år og at det forutsetter fast bosetting på bruket for å kunne få dispensasjon til denne kjøringen. Det anses at utleie av husvære er en viktig del av inntektsgrunnlaget for brukene, og det kan selges helhetlige «pakker» der utleie og transport inngår. I denne vurderingen har en også lagt vekt på at det verken sommer eller vinter er veiadkomst til husværene.

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har også i forrige styreperiode rettet en henvendelse til Miljødirektoratet, der man ønsket at dispensasjoner til denne kjøringen skulle behandles særskilt i forhold til muligheten av at kjøringen ikke ble tidsavgrenset, og at antall turer ikke skal reguleres. Svaret fra Miljødirektoratet klargjør at en praksis med dispensasjoner for en periode på 10 år, langt på vei burde imøtekomme behovet til forutsigbarhet, samt at regulering av antall turer burde være mulig å imøtekomme, med det høye antallet som fastsettes. Det er ikke noe krav om at det skal føres kjøreprotokoll, men dette er også en vanlig og ønskelig praksis.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Vurderinger

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem, og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglige registerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka, der bruk av snøskuter for transport inn til utleiebuer var et sentralt tema, så har man tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Etter nasjonalparkstyrets oppfatning er det viktig i forvaltningen av Femundsmarka nasjonalpark generelt å sikre at de områdene som er mest stille og urørte og har de største naturfaglige verneverdiene, opprettholder eller helst forsterker dette preget og disse verdiene. Flere pattedyr- og fuglearter som har tilhold i Femundsmarka må karakteriseres som forstyrrelsesfølsomme. Disse artene foretrekker ofte villmarkspregede områder med minimal infrastruktur, tekniske anlegg og menneskelige forstyrrelser. Det som synes å være kjerneområder for disse artene i Femundsmarka er de indre og mest urørte arealene.

Når det gjelder naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vurderer nasjonalparkstyret det slik at hensynsfull kjøring med snøskuter på godt snødekt mark langs den omsøkte traseen til nødvendig nyttekjøring isolert sett neppe vil medføre skade på terreng og vegetasjon. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Samlet vurdering

Kjøringen til utleiebuer foregår langs faste traseer og skjer i hvert fall på etterm vinteren forholdsvis hyppig. Denne kjøringen, sammen med annen kjøring (bla oppsyn og reindrift), har ført til et nett av faste og etter hvert velkjente traseer. Dette har gjort områdene lettere tilgjengelig også for andre brukergrupper. Den samlede belastningen på naturmiljøet med bakgrunn i motorferdsel kan derfor i perioder være betydelig og i utgangspunktet kunne komme i konflikt med hensynet til naturfaglige verneverdier og friluftsoivsmessige interesser. Hensynet til disse verdiene må derfor veies opp mot betydningen den motoriserte ferdselen har for brukerinteressene. Nasjonalparkstyret er i denne sammenhengen oppmerksom på at inntektene fra utleievirksomheten av husvære i Femundsmarka utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for brukerne som har fast bosetting som disse husværene tilhører.

Arkivsaksnummer: 2022/10736-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 18.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	39/2022	25.11.2022

Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdseil til utleiebuer tilhørende Nordre Svukuriset

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark, § 3 punkt 5.1, for vintersesongene 2022 til og med sesongen 2031/2032 for transport av ved, vedlikeholdsmaterialer, proviant, bagasje og personer til utleiehusvære. Dispensasjonen gis i henhold til § 3 punkt 5. 3 d) og § 3 punkt 5. 3 e).

Vilkår

- Dispensasjonen gjelder for Oddgeir Riseth og Olav Riseth til bruk av snøskuter for transport til utleiehusvære ved Nedre Revlingsjøen, og Øvre Revlingsjøen, bu ved Kratlan og en bu sørøst for Revlingsjøene.
- Dispensasjonen gjelder for vintrene 2022 til og med vinteren 2031/2032 forutsatt at det er fast bosetting på Nordre Svukuriset.
- Transportene skal følge den tradisjonelle og etablerte kjøretraseen fram til husværene. I henhold til vedlagte kart.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 25 turer pr. vintersesong til bu ved Kratlan, 50 turer til bu ved Nedre Revlingsjøen og 50 turer til bu ved Øvre Revlingsjøen, samt 15 turer til bu sørøst for Revlingsjøene. Det skal imidlertid legges vekt på å begrense antall turer til det absolutt nødvendige.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjonen og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås. Dette innebærer at det må være frossen snødekt mark før kjøringen kan finne sted.
- Det stilles ikke krav til medbrakt kjørejournal men det skal føres rapport for kjøringen etter hver sesong og det skal innrapporteres til nasjonalparkstyret innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen skal medbringes under transportene.

Saksopplysninger

Søker disponerer 4 utleiehusvære i nasjonalparken; ett ved Nedre Revlingsjøen, ett ved Øvre Revlingsjøen, ett sørøst for Revlingsjøen og ett ved Krattljørna. Alle buene brukes normalt i perioden desember – april, bu ved Krattljørna i hovedsak etter nyttår. Det finnes ikke bilvei eller annen transport inn til buene. Det er lang tradisjon for transport med snøskuter i forbindelse med denne utleien. Utleien av disse husværene inngår i gårdens turistvirksomhet og inntektene fra utleievirksomheten utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for Svukuriset nordre.

Transport av bagasje, ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer og personer inn til buene i forbindelse med utleie til fiskere på vinterstid.

Kjøretraseen til Revlingsjøen går over myrene nord for sommerstien. Kjøretraseen til Krattljørnan følger den faste og etablerte traseen langs sommerstien over Svukumassivet til Grøtådalen som ender litt sør for Grøtådalsetra, derfra over Bratteggjønnan til Kratlbu. Kjøringen til utleiebuene foregår langs faste traseer og det er også annen transport som reindrift og oppsyn som benytter de samme traseene.

Det søkes om inntil 25 turer pr. vintersesong til bu ved Kratlan, 50 turer til bu ved Nedre Revlingsjøen og 50 turer til bu ved Øvre Revlingsjøen, samt 15 turer til bu sørøst for Revlingsjøene. For en periode på 10 år.

Bakgrunn

Det har siden først på 1960 tallet vært praksis at bueierne har fraktet turister og utstyr med snøskuter inn til buene på snødekt mark. Da motorferdselloven satte begrensninger i forhold til kjøring av snøskuter ble det utarbeidet en forskrift benevnt 1974-11-11 nr 4. Denne ga bueierne mulighet til å frakte både folk og utstyr til buene.

I forbindelse med utvidelse av nasjonalparken i 2003, ble verneforskriften endret ved kgl.res. av 21. februar 2003, og bestemmelsen omkring motorisert ferdsel i tilknytning til utleievirksomhet ble endret. Ifølge verneforskriftens § 3 punkt 5.1 er motorisert ferdsel til lands og vanns forbudt. I punkt 5.3 er det gitt åpning for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til enkelte nærmere spesifiserte typer nyttekjøring, herunder «*nødvendig transport av ved, materialer, utstyr m.m. til setre, buer og hytter vinterstid*» (punkt 5.3. bokstav d) og «*bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport i forbindelse med utleie av nærmere angitte husvære, i tråd med forvaltningsplanen*» (punkt 5.3, bokstav e).

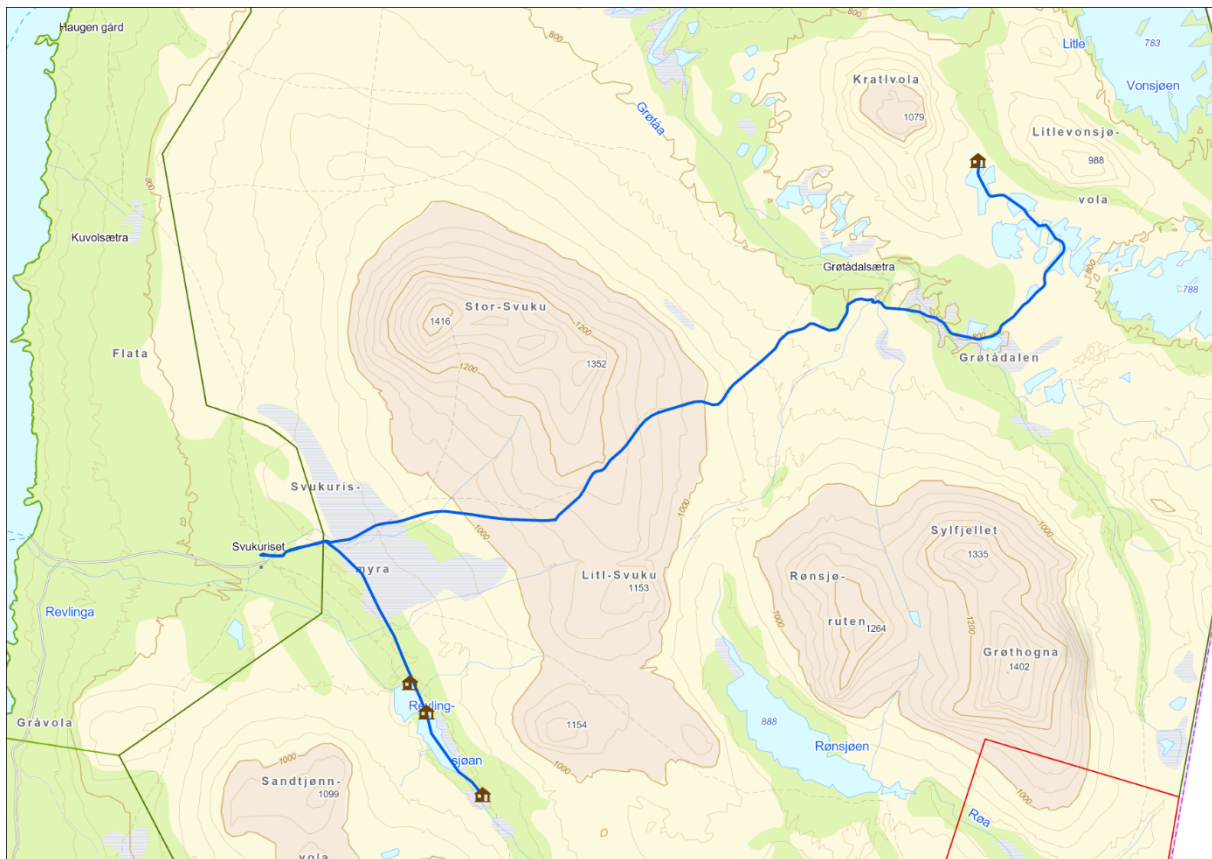
I mars 2012 ga Fylkesmannen i Hedmark dispensasjon for 10 år til bruk av snøskuter for transport til utleiebuer i Femundsmarka nasjonalpark. Dispensasjonen ble utarbeidet uten forutgående søknad fra bueierne, men etter at det muntlig var innhentet informasjon om behov og formål hos den enkelte bueier. Dispensasjonsperioden ble satt til 10 år, og det vil nå være behov for å fornye dispensasjonene til denne kjøringen.

Det ble i 2013 fra bueierne klaget inn vilkår i forhold til de gitte dispensasjonene. Resultatet av klagen ble at det åpnes for at tillatelsen også gjelder persontransport. Men kravet om at det skal føres kjørejournal og at dispensasjonen har en begrensning av antall turer ble opprettholdt. Miljødirektoratet stadfestet dette vedtaket i klagesak av 07.11.2013.

I forvaltningsplanen blir det også pekt på at den aktuelle praksisen har vært hjemlet gjennom mange år og at det forutsetter fast bosetting på bruket for å kunne få dispensasjon til denne kjøringen. Det anses at utleie av husvære er en viktig del av inntektsgrunnlaget for

brukene, og det kan selges helhetlige «pakker» der utleie og transport inngår. I denne vurderingen har en også lagt vekt på at det verken sommer eller vinter er veiadkomst til husværene.

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har også i forrige styreperiode rettet en henvendelse til Miljødirektoratet, der man ønsket at dispensasjoner til denne kjøringen skulle behandles særskilt i forhold til muligheten av at kjøringen ikke ble tidsavgrenset, og at antall turer ikke skal reguleres. Svaret fra Miljødirektoratet klargjør at en praksis med dispensasjoner for en periode på 10 år, langt på vei burde imøtekomme behovet til forutsigbarhet, samt at regulering av antall turer burde være mulig å imøtekomme, med det høye antallet som fastsettes. Det er ikke noe krav om at det skal føres kjøreprotokoll, men dette er også en vanlig og ønskelig praksis.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødslandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Vurderinger

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem, og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglige registrerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka, der bruk av snøskuter for transport inn til utleiebuer var et sentralt tema, så har man tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Etter nasjonalparkstyrets oppfatning er det viktig i forvaltningen av Femundsmarka nasjonalpark generelt å sikre at de områdene som er mest stille og urørte og har de største naturfaglige verneverdiene, opprettholder eller helst forsterker dette preget og disse verdiene. Flere pattedyr- og fuglearter som har tilhold i Femundsmarka må karakteriseres som forstyrrelsesfølsomme. Disse artene foretrekker ofte villmarkspregede områder med minimal infrastruktur, tekniske anlegg og menneskelige forstyrrelser. Det som synes å være kjerneområder for disse artene i Femundsmarka er de indre og mest urørte arealene.

Når det gjelder naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vurderer nasjonalparkstyret det slik at hensynsfull kjøring med snøskuter på godt snødekt mark langs den omsøkte traseen til nødvendig nyttekjøring isolert sett neppe vil medføre skade på terreng og vegetasjon. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Samlet vurdering

Kjøringen til utleiebuer foregår langs faste traseer og skjer i hvert fall på ettervinteren forholdsvis hyppig. Denne kjøringen, sammen med annen kjøring (bla oppsyn og reindrift), har ført til et nett av faste og etter hvert velkente traseer. Dette har gjort områdene lettere tilgjengelig også for andre brukergrupper. Den samlede belastningen på naturmiljøet med bakgrunn i motorferdsel kan derfor i perioder være betydelig og i utgangspunktet kunne komme i konflikt med hensynet til naturfaglige verneverdier og friluftsoivmessige interesser. Hensynet til disse verdiene må derfor veies opp mot betydningen den motoriserte ferdselen har for brukerinteressene. Nasjonalparkstyret er i denne sammenhengen oppmerksom på at inntektene fra utleievirksomheten av husvære i Femundsmarka utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for brukerne som har fast bosetting som disse husværene tilhører.

Arkivsaksnummer: 2022/11052-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 18.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	40/2022	25.11.2022

Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for motorisert ferdsel til utleiebu tilhørende Røsten

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark, § 3 punkt 5.1, for vintersesongene 2022 til og med sesongen 2031/2032 for transport av ved, vedlikeholdsmaterialer, proviant, bagasje og personer til utleiehusvære. Dispensasjonen gis i henhold til § 3 punkt 5. 3 d) og § 3 punkt 5. 3 e).

Vilkår

- Dispensasjonen gjelder for Katrine Røsten, og familiemedlemmer Robin Øyen (sønn) og Henning Flobak (samboer) til bruk av snøskuter for transport til utleiehusvære ved Store Vonsjøen.
- Dispensasjonen gjelder for vinteren 2022 til og med vinteren 2031/2032 forutsatt at det er fast bosetting på Røsten.
- Transportene skal følge den tradisjonelle og etablerte kjøretraseen fram til husværene. I henhold til vedlagte kart.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 25 turer pr. vintersesong. Det skal imidlertid legges vekt på å begrense antall turer til det absolutt nødvendige.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjonen og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås. Dette innebærer at det må være frossen snødekt mark før kjøringen kan finne sted.
- Det stilles ikke krav til medbrakt kjørejournal, men det skal føres rapport for kjøringen etter hver sesong og det skal innrapporteres til nasjonalparkstyret innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen skal medbringes under transportene.

--- slutt på innstilling ---

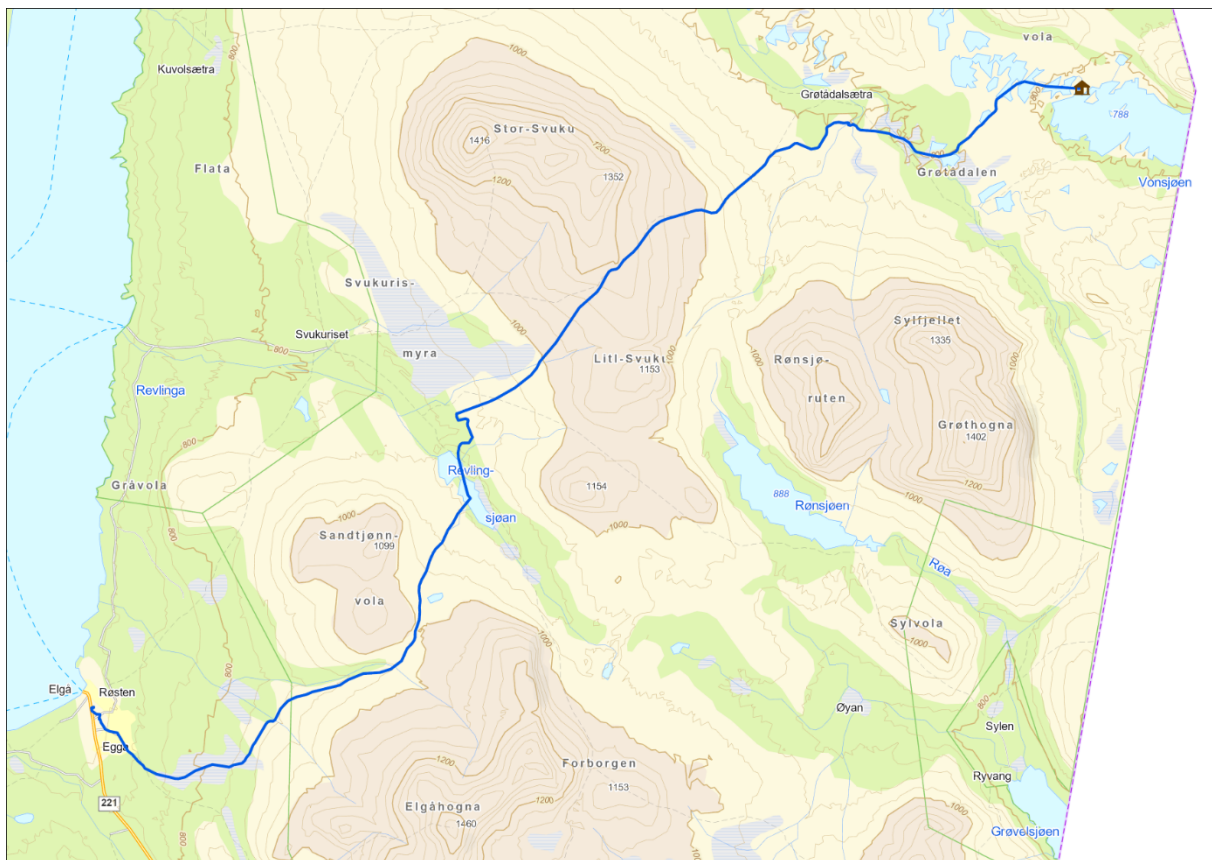
Saksopplysninger

Søker disponerer ett utleiehusvære i nasjonalparken ved Store Vonsjøen. Utleie foregår normalt i perioden januar – april. Det finnes ikke bilvei eller annen transport inn til bua. Det er lang tradisjon for transport med snøskuter i forbindelse med denne utleien. Utleien av dette husværet inngår i gårdens turistvirksomhet og inntektene fra utleievirksomheten utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for Røsten.

Det søkes om transport av bagasje, ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer og personer inn til buene i forbindelse med utleie til fiskere på vinterstid.

Kjøretraseen følger den faste og etablerte traseen langs sommerstien over Svukumassivet til Grøtdalen som ender litt noe for Grøtdalssetra, derfra over til Store Vonsjøen.

Det søkes om 25 turer for en periode på 10 år.

Bakgrunn

Det har siden først på 1960 tallet vært praksis at bueierne har fraktet turister og utstyr med snøskuter inn til buene på snødekt mark. Da motorferdselloven satte begrensninger i forhold til kjøring av snøskuter ble det utarbeidet en forskrift benevnt 1974-11-11 nr 4. Denne ga bueierne mulighet til å frakte både folk og utstyr til buene.

I forbindelse med utvidelse av nasjonalparken i 2003, ble verneforskriften endret ved kgl.res. av 21. februar 2003, og bestemmelsen omkring motorisert ferdsel i tilknytning til utleievirksomhet ble endret. Ifølge verneforskriftens § 3 punkt 5.1 er motorisert ferdsel til lands og vanns forbudt. I punkt 5.3 er det gitt åpning for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til enkelte nærmere spesifiserte typer nyttekjøring, herunder «*nødvendig transport av ved, materialer, utstyr m.m. til setre, buer og hytter vinterstid*» (punkt 5.3. bokstav d) og

«bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport i forbindelse med utleie av nærmere angitte husvære, i tråd med forvaltningsplanen» (punkt 5.3, bokstav e).

I mars 2012 ga Fylkesmannen i Hedmark dispensasjon for 10 år til bruk av snøskuter for transport til utleiebuer i Femundsmarka nasjonalpark. Dispensasjonen ble utarbeidet uten forutgående søknad fra bueierne, men etter at det muntlig var innhentet informasjon om behov og formål hos den enkelte bueier. Dispensasjonsperioden ble satt til 10 år, og det vil nå være behov for å fornye dispensasjonene til denne kjøringen.

Det ble i 2013 fra bueierne klaget inn vilkår i forhold til de gitte dispensasjonene. Resultatet av klagen ble at det åpnes for at tillatelsen også gjelder persontransport. Men kravet om at det skal føres kjørejournal og at dispensasjonen har en begrensning av antall turer ble opprettholdt. Miljødirektoratet stadfestet dette vedtaket i klagesak av 07.11.2013.

I forvaltningsplanen blir det også pekt på at den aktuelle praksisen har vært hjemlet gjennom mange år og at det forutsetter fast bosetting på bruket for å kunne få dispensasjon til denne kjøringen. Det anses at utleie av husvære er en viktig del av inntektsgrunnlaget for brukene, og det kan selges helhetlige «pakker» der utleie og transport inngår. I denne vurderingen har en også lagt vekt på at det verken sommer eller vinter er veiadkomst til husværene.

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har også i forrige styreperiode rettet en henvendelse til Miljødirektoratet, der man ønsket at dispensasjoner til denne kjøringen skulle behandles særskilt i forhold til muligheten av at kjøringen ikke ble tidsavgrenset, og at antall turer ikke skal reguleres. Svaret fra Miljødirektoratet klargjør at en praksis med dispensasjoner for en periode på 10 år, langt på vei burde imøtekomme behovet til forutsigbarhet, samt at regulering av antall turer burde være mulig å imøtekomme, med det høye antallet som fastsettes. Det er ikke noe krav om at det skal føres kjøreprotokoll, men dette er også en vanlig og ønskelig praksis.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Vurderinger

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem, og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglige registrerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka, der bruk av snøskuter for transport inn til utleiebuer var et sentralt tema, så har man tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Etter nasjonalparkstyrets oppfatning er det viktig i forvaltningen av Femundsmarka nasjonalpark generelt å sikre at de områdene som er mest stille og urørte og har de største naturfaglige verneverdiene, opprettholder eller helst forsterker dette preget og disse verdiene. Flere pattedyr- og fuglearter som har tilhold i Femundsmarka må karakteriseres som forstyrrelsesfølsomme. Disse artene foretrekker ofte villmarkspregede områder med minimal infrastruktur, tekniske anlegg og menneskelige forstyrrelser. Det som synes å være kjerneområder for disse artene i Femundsmarka er de indre og mest urørte arealene.

Når det gjelder naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vurderer nasjonalparkstyret det slik at hensynsfull kjøring med snøskuter på godt snødekt mark langs den omsøkte traseen til nødvendig nyttekjøring isolert sett neppe vil medføre skade på terreng og vegetasjon. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Samlet vurdering

Kjøringen til utleiebuer foregår langs faste traseer og skjer i hvert fall på ettervinteren forholdsvis hyppig. Denne kjøringen, sammen med annen kjøring (bla oppsyn og reindrift), har ført til et nett av faste og etter hvert velkente traseer. Dette har gjort områdene lettere tilgjengelig også for andre brukergrupper. Den samlede belastningen på naturmiljøet med bakgrunn i motorferdsel kan derfor i perioder være betydelig og i utgangspunktet kunne komme i konflikt med hensynet til naturfaglige verneverdier og friluftsoivmessige interesser. Hensynet til disse verdiene må derfor veies opp mot betydningen den motoriserte ferdselen har for brukerinteressene. Nasjonalparkstyret er i denne sammenhengen oppmerksom på at inntektene fra utleievirksomheten av husvære i Femundsmarka utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for brukerne som har fast bosetting som disse husværene tilhører.

Arkivsaksnummer: 2022/10678-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 18.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	41/2022	25.11.2022

Femundsmarka nasjonalpark - dispensasjon for transport til utleiebuer tilhørende Ryvang gård

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark, § 3 punkt 5.1, for vintersesongene 2022 til og med sesongen 2031/2032 for transport av ved, vedlikeholdsmaterialer, proviant, bagasje og personer til utleiehusvære. Dispensasjonen gis i henhold til § 3 punkt 5. 3 d) og § 3 punkt 5. 3 e).

Det gis også dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Forskrift om fredning for Grøvelsjøen naturreservat, av 22.12.1989, Kap IV.punkt 3. Med hjemmel i naturmangfoldlovens §48.

Vilkår

- Dispensasjonen gjelder for Kjell Ryvang og Eva Thoresen Ryvang til bruk av snøskuter for transport til utleiehusvære ved Rønsjøen og Lille Vonsjøen
- Dispensasjonen gjelder for vinteren 2022 til og med vinteren 2031/2032 forutsatt at det er fast bosetting på Ryvang gård.
- Transportene skal følge den tradisjonelle og etablerte kjøretraseen fram til husværene. I henhold til vedlagte kart.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 25 turer pr. vintersesong og husvære. Det skal imidlertid legges vekt på å begrense antall turer til det absolutt nødvendige.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjonen og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås. Dette innebærer at det må være frossen snødekt mark før kjøringen kan finne sted.
- Det stilles ikke krav til medbrakt kjørejournal men det skal føres rapport for kjøringen etter hver sesong og det skal innrapporteres til nasjonalparkstyret innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen skal medbringes under transportene.

--- slutt på innstilling ---

«bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport i forbindelse med utleie av nærmere angitte husvære, i tråd med forvaltningsplanen» (punkt 5.3, bokstav e).

I mars 2012 ga Fylkesmannen i Hedmark dispensasjon for 10 år til bruk av snøskuter for transport til utleiebuer i Femundsmarka nasjonalpark. Dispensasjonen ble utarbeidet uten forutgående søknad fra bueierne, men etter at det muntlig var innhentet informasjon om behov og formål hos den enkelte bueier. Dispensasjonsperioden ble satt til 10 år, og det vil nå være behov for å fornye dispensasjonene til denne kjøringen.

Det ble i 2013 fra bueierne klaget inn vilkår i forhold til de gitte dispensasjonene. Resultatet av klagen ble at det åpnes for at tillatelsen også gjelder persontransport. Men kravet om at det skal føres kjørejournal og at dispensasjonen har en begrensning av antall turer ble opprettholdt. Miljødirektoratet stadfestet dette vedtaket i klagesak av 07.11.2013.

I forvaltningsplanen blir det også pekt på at den aktuelle praksisen har vært hjemlet gjennom mange år og at det forutsetter fast bosetting på bruket for å kunne få dispensasjon til denne kjøringen. Det anses at utleie av husvære er en viktig del av inntektsgrunnlaget for brukene, og det kan selges helhetlige «pakker» der utleie og transport inngår. I denne vurderingen har en også lagt vekt på at det verken sommer eller vinter er veiadkomst til husværene.

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har også i forrige styreperiode rettet en henvendelse til Miljødirektoratet, der man ønsket at dispensasjoner til denne kjøringen skulle behandles særskilt i forhold til muligheten av at kjøringen ikke ble tidsavgrenset, og at antall turer ikke skal reguleres. Svaret fra Miljødirektoratet klargjør at en praksis med dispensasjoner for en periode på 10 år, langt på vei burde imøtekomme behovet til forutsigbarhet, samt at regulering av antall turer burde være mulig å imøtekomme, med det høye antallet som fastsettes. Det er ikke noe krav om at det skal føres kjøreprotokoll, men dette er også en vanlig og ønskelig praksis.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Vurderinger

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem, og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglige registerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka, der bruk av snøskuter for transport inn til utleiebuer var et sentralt tema, så har man tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Etter nasjonalparkstyrets oppfatning er det viktig i forvaltningen av Femundsmarka nasjonalpark generelt å sikre at de områdene som er mest stille og urørte og har de største naturfaglige verneverdiene, opprettholder eller helst forsterker dette preget og disse verdiene. Flere pattedyr- og fuglearter som har tilhold i Femundsmarka må karakteriseres som forstyrrelsesfølsomme. Disse artene foretrekker ofte villmarkspregede områder med minimal infrastruktur, tekniske anlegg og menneskelige forstyrrelser. Det som synes å være kjerneområder for disse artene i Femundsmarka er de indre og mest urørte arealene.

Når det gjelder naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vurderer nasjonalparkstyret det slik at hensynsfull kjøring med snøskuter på godt snødekt mark langs den omsøkte traseen til nødvendig nyttekjøring isolert sett neppe vil medføre skade på terreng og vegetasjon. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Det gis også dispensasjon for den nødvendige kjøringen i Grøvelsjøen naturreservat. Den aktuelle traseen til Rønsjøen og Lille Vonsjøen må nødvendigvis også berøre naturreservatet. Her gjelder det et generelt forbud mot motorisert ferdsel. Kjøringen foregår langs eksisterende trase, som har vært benyttet til dette formålet. Dispensasjonen gis her i henhold til naturmangfoldlovens § 48.

Samlet vurdering

Kjøringen til utleiebuer foregår langs faste traseer og skjer i hvert fall på ettervinteren forholdsvis hyppig. Denne kjøringen, sammen med annen kjøring (bla oppsyn og reindrift), har ført til et nett av faste og etter hvert velkjente traseer. Dette har gjort områdene lettere tilgjengelig også for andre brukergrupper. Den samlede belastningen på naturmiljøet med bakgrunn i motorferdsel kan derfor i perioder være betydelig og i utgangspunktet kunne komme i konflikt med hensynet til naturfaglige verneverdier og friluftsmessige interesser. Hensynet til disse verdiene må derfor veies opp mot betydningen den motoriserte ferdselen har for brukerinteressene. Nasjonalparkstyret er i denne sammenhengen oppmerksom på at inntektene fra utleievirksomheten av husvære i Femundsmarka utgjør en vesentlig del av inntektsgrunnlaget for brukerne som har fast bosetting som disse husværene tilhører.

Arkivsaksnummer: 2022/9986-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 31.10.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	42/2022	25.11.2022

Femundsmarka NP - Grøvelsjøen NR - avslag - motorisert ferdse - snødekt mark - 2023 - Hans Tormod Hansen

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir avslag på søknad fra Hans Tormod Hansen og Kristin Slyngstad til transport med snøscooter for drift og vedlikehold av bu ved Rønsjøen. De 25 turene som er blitt gitt til den faste bosettingen på Ryvang skal også dekke nødvendig transport til drift og vedlikehold.

--- slutt på innstilling ---

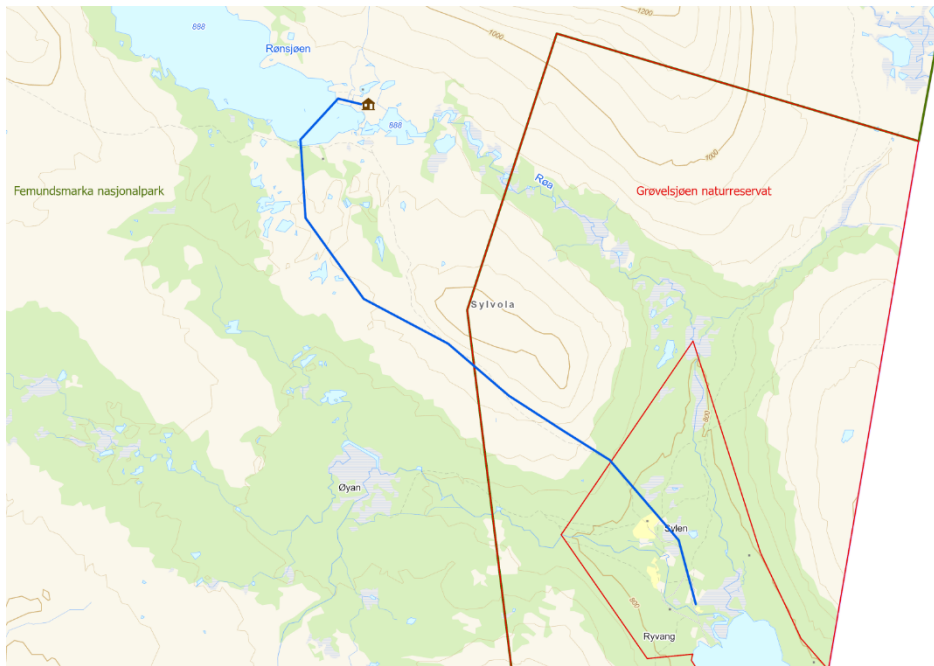
Saksopplysninger

Enkelte faste bosettinger rundt Femundsmarka nasjonalpark fikk i 2013 en dispensasjon for motorferdse der Fylkesmannen i Hedmark innvilget dispensasjon til brukere med utleiehusvære i de indre delene av Femundsmarka nasjonalpark. Det ble gitt dispensasjon for transport av personer og nødvendig proviant og utstyr, og den hadde gyldighet til og med vinteren 2021/2022. Det må dermed utarbeides nye dispensasjoner til dette formålet fra og med høsten 2022.

Eiere av Ryvang gård har vært en av de faste bosetningene med dispensasjon for 25 turer til hver bu ved Rønsjøen og Litle Vonsjøen. Ryvang med tilhørende bu ved Rønsjøen, eies nå av Hans T. Hansen og Kristin Slyngstad. Tidligere eiere Kjell og Eva Ryvang har en avtale om rett til å bo på gården, samt ansvar for drift- og vedlikehold av bu på Rønsjøen når eierne ikke er der. Kjell og Eva eier fortsatt bua ved Litle Vonsjøen.

Bua ved Rønsjøen leier de ut i perioder på sommeren/høsten og vinteren, og de trenger derfor å kunne transportere utstyr- og vedlikeholdsmateriell fra gården til hytta i løpet av vinteren (se kart under). Hansen og Slyngstad søker om muligheten for rundt 5-8 turer.

Nasjonalparkstyret skal behandle aktuelle søknader om kjøring til utleiebuer og er innstilt på å gi dispensasjon til dette formålet i tråd med tidligere praksis. Kjell og Eva Ryvang søker om 25 turer til bu ved Rønsjøen i perioden 2022/23 til og med 2032/2033.

Trasé fra Ryvang gård til bu ved Rønsjøen (blå strek).

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

§ 3. pkt 5.1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt. I § 3.5.3 d, står det at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til «*Nødvendig transport av ved, materialer, utstyr m.m. til setre, buer og hytter vinterstid*». I forvaltningsplanen for Femundsmarka nasjonalpark står det at slik kjøring, i praksis bruk av snøskuter, skal foregå etter godkjente traseer. Forvaltningsmyndigheten kan gi flerårige tillatelser der kjøringen er årvisst. Antall turer pr. vinter som det gis tillatelse til vil bli begrenset til det som er strengt nødvendig.

Formålet med opprettelsen av **Grøvelsjøen naturreservat** er å bevare et naturhistorisk interessant område med viktige kvartærgeologiske formelementer, blant annet en rekke velutviklede seter i ulike nivåer. I § 4. pkt 3 står det at «*Motorisert ferdsel er ikke tillatt*».

Vurderinger

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12, angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

§ 8 – Kunnskapsgrunnlaget

Nasjonalparkstyret har en generelt god kunnskap om områdene, samt hvilke konsekvenser den omsøkte motorferdselen kan ha, fra naturfaglige registrering- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosesser og andre kunnskapsinnhentinger. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

§10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Det søkes om å benytte trasè fra Ryvang til Rønsjøen. Denne traseen blir regelmessig brukt av de med fast bosetting og utleiehytter i området, fjelloppsynet og reindrift. Motorisert ferdsel i naturen kan føre til forstyrrelser for dyr og fugler. Dette kan få store konsekvenser når dyras næringsbalanse er i minus. Dette gjelder også for reindriften. Et forvaltningsmål er holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense denne til det strengt nødvendige. De 25 turene som er blitt gitt til enkelte faste bosettinger med utleiebuer i nasjonalparken skal også dekke nødvendig transport til drift og vedlikehold. Hansen og Slyngstad søker om ytterligere 5-8 turer. Vanlig praksis til hytter/buer i nasjonalparken er inntill 4 turer for transport av ved, materialer etc. Nasjonalparkstyret kan ikke se at det har oppstått behov for ytterligere turer for drift- og vedlikehold av bua ved Rønsjøen. Totalt antall turer bør derfor ikke overskride 25 turer, som i utgangspunktet er et svært høyt antall turer sammenlignet med andre dispensasjoner. Nasjonalparkstyret er innstilt på å gi dispensasjon i tråd med tidligere praksis til den faste bosettingen på Ryvang.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver og § 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder vurderes ikke som relevante i denne sammenhengen.

Arkivsaksnummer: 2022/197-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 03.10.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	43/2022	25.11.2022

Delegering av myndighet til nasjonalparkforvalterne - Overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir nasjonalparkforvalterne delegert myndighet til å sende over aktuelle overtredelser til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr.

Vilkår

- Gjelder overtredelser etter naturmangfoldloven og verneforskriftene som vurderes å være mindre alvorlige, der det ikke har medført særlige konsekvenser for naturverdier. Alvorlige overtredelser skal fortsatt vurderes av arbeidsutvalget (AU) eller nasjonalparkstyret for eventuell politianmeldelse.
- Styreleder orienteres om saken for å avgjøre hvilken reaksjon som skal benyttes.
- Nasjonalparkstyret orienteres om aktuelle saker sendt over til Miljødirektoratet i påfølgende styremøte.
- Delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret revideres i tråd med dette vedtaket.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Informasjon om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven – Miljødirektoratet av 21.06.22.

Vurdering

I Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia sine vedtekter står det under pkt 8.5 at «Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart».

Fra 2022 har Miljødirektoratet myndighet til å følge opp ulovlige forhold ved å ilegge et såkalt overtredelsesgebyr. Se informasjon om overtredelsesgebyr i vedlegg til saksframlegget.

Dersom nasjonalparkstyret blir kjent med overtredelser av naturmangfoldloven som bør følges opp med en annen reaksjon enn politianmeldelse, bør Miljødirektoratet kontaktes for å avklare om det kan være aktuelt å ilegge overtrederen et overtredelsesgebyr. Dersom saken vurderes egnet, kan den oversendes formelt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:

- mindre brudd på vilkår i tillatelser
- små byggetiltak på eksisterende bygninger
- el-sykling på vei hvor sykling er tillatt
- forsøpling (lite omfang)
- ulovlig bål, brenning av avfall (lite omfang)
- brudd på ferdselsforbud (kort varighet og ingen forstyrrelse av dyrelivet)
- bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)
- hensetning av gjenstander (lite omfang)
- graving (lite omfang) og deponering (lite omfang)
- telting uten tillatelse (kort tidsrom ingen skjerpene omstendigheter)

Ileggelse av overtredelsesgebyr bør skje raskt, slik at overtrederen får en rask reaksjon. Dette vil virke mer preventivt enn om overtredelsesgebyret kommer lenge etter at lovbruddet er gjennomført. Nasjonalparkstyret kan delegere til sine forvaltere adgangen til å sende over saker til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Miljødirektoratet anbefaler at dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Nasjonalparkforvalterne oppdager av og til ulovlige forhold, men får også tips fra andre om ulovlige forhold som har forekommet i verneområdene. Dette gjelder ofte saker knyttet til bruk av drone, hensetting av gjenstander eller forsøpling. Ulovlig vedsanking og bålbrenning er en av de største utfordringene fra besøkende i nasjonalparken. Disse overtredelsene varierer ofte i omfang. Ulovlig bålfyring/vedsanking med lite omfang kan egne seg for et overtredelsesgebyr. Mer alvorlige tilfeller som hogst av mange trær, gjentatt hogst osv bør fremdeles anmeldes.

Ved hver overtredelse av regelverket må forvaltningen ta stilling til om saken skal politianmeldes eller om det i stedet bør ilegges et overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr regnes generelt sett som en mildere reaksjon enn politianmeldelse.

Verneområde- og nasjonalparkstyrer
Alle statsforvaltere

Trondheim, 21.06.2022

Deres ref.:
[REF]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/6362

Saksbehandler:
Hege Langeland

Informasjon om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Miljødirektoratet vil i dette brevet gi informasjon om hvordan overtredelsesgebyr vil bli benyttet som reaksjon for på brudd på naturmangfoldloven.

Om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Overtredelsesgebyr er en forvaltningssanksjon som kan ilegges privatpersoner og foretak som en reaksjon på brudd på bestemmelser angitt i [naturmangfoldloven § 74](#). Denne sanksjonen kan brukes for å reagere på brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, forskrifter etter loven og bestemmelser i enkeltvedtak etter loven.

Overtredelsesgebyr regnes som straff og er en alternativ reaksjon til politianmeldelse for oppfølging i straffesporet. Ved overtredelser av regelverket må forvaltningen ta stilling til om saken skal politianmeldes eller om det i stedet bør ilegges et overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr regnes generelt sett som en mildere reaksjon enn politianmeldelse (oppfølging i straffesporet).

Politiet og påtalemyndigheten skal prioritere å følge opp lovbrudd som er av alvorlig karakter, eller som ikke anses å kunne sanksjoneres tilstrekkelig av forvaltningen. Ved lovbrudd som forvaltningen har forutsetninger for å avdekke og sanksjonere på en tilstrekkelig måte, skal forvaltningssporet benyttes, f.eks. med illeggelse av overtredelsesgebyr. De alvorlige bruddene på naturmangfoldloven skal derfor fortsatt politianmeldes.

Overtredelsesgebyr er aktuelt for de overtredelsene som vurderes som mindre alvorlige, men hvor det er viktig for etterlevelsen av regelverket at det kommer en reaksjon. Det er i tillegg en forutsetning for å gi overtredelsesgebyr at saken er tilstrekkelig opplyst slik at det ikke er uklårheter mht. hva som har skjedd eller av hvem.

Bevis og taushetsretten i forvaltningsloven § 48

Når forvaltningsorganet blir kjent med at det foreligger en overtredelse som det er aktuelt å følge opp med overtredelsesgebyr eller politianmeldelse, må vedkommende overtreders gjøres oppmerksom på at vedkommende ikke har plikt til å uttale seg, se [forvaltningsloven § 48](#). En kort

generell orientering om taushetsretten bør gis til gjerningspersonen så snart et tilsyn eller undersøkelser gir mistanke om at det kan være begått brudd på regelverket. Vedkommende kan likevel velge å forklare seg frivillig etter at slik generell orientering er gitt, og forklaringen kan i slike tilfeller brukes som bevis.

Denne regelen springer ut av vernet mot selvinkriminering som gir beskyttelse mot å tvinges til å bidra til egen straffeforfølgning gjennom en forklaring eller annen bevisføring som medfører erkjennelse av skyld, og er en del av kravet om rettferdig rettergang i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 6 nr. 1.

Miljødirektoratet har myndighet

Det er bare Miljødirektoratet som har myndighet til å gi overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. På et senere tidspunkt kan det bli aktuelt å delegerer myndigheten videre.

Dersom nasjonalpark- og verneområdestyrer eller statsforvalter blir kjent med overtredelser av naturmangfoldloven som bør følges opp med en annen reaksjon enn politianmeldelse, bør Miljødirektoratet kontaktes for å avklare om det kan være aktuelt å ilegge overtrederen et overtredelsesgebyr (se kontaktpersoner avslutningsvis i brevet). Miljødirektoratet vil i slike tilfeller gjør en foreløpig forhåndsvurdering av om overtredelsesgebyr kan være en egnet reaksjon i den aktuelle saken. Dersom saken vurderes egnet, kan den oversendes formelt til Miljødirektoratet for videre behandling. Vurderes saken som mer alvorlig skal den i stedet politianmeldes, jf. over.

Når saken skal oversendes til Miljødirektoratet, er det viktig at all informasjon som opplyser forholdet er med. I oversendelsesbrevet må det redegjøres for hva som har skjedd, når, hvor og av hvem. Navn og kontaklinformasjon på den/de som har begått handlingen(e) må med. Dokumentbevis, bilder, kartfestinger osv. vedlegges der disse finnes. Dokumentene bør som hovedregel unntas offentlighet etter offentleglova § 24 annet ledd.

Miljødirektoratet vil sørge for den videre behandlingen av saken når den er oversendt hit. Overtrederen vil bl.a. få forhåndsvarsel før det eventuelt gis et vedtak om å ilegge overtredelsesgebyr. Miljødirektoratet vil også sørge for samordning med andre myndigheter i samsvar med forvaltningsloven § 47 i saker hvor dette er et krav.

Ileggelse av overtredelsesgebyr bør skje raskt, slik at overtrederen får en rask reaksjon. Dette vil virke mer preventivt enn om overtredelsesgebyret kommer lenge etter at lovbruddet er gjennomført. Nasjonalpark- og verneområdestyrer kan delegerer til sine forvaltere adgangen til å sende over saker til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Vi anbefaler at dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Overtredelsesgebyr kan bare ilegges for overtredelser som er foretatt etter 1. januar 2021, og det er en foreldelsesfrist på 2 år.

Hvilke overtredelser er egnet for overtredelsesgebyr?

Generelle momenter

Som nevnt, er det de mindre alvorlige straffbare overtredelsene som vil være egnet for overtredelsesgebyr. I tillegg kan gebyr benyttes på overtredelser som i dag ikke er gjort straffbare, som f.eks. brudd på naturmangfoldloven § 6.

I saker hvor man kan velge mellom anmeldelse eller overtredelsesgebyr vil følgende momenter tale for overtredelsesgebyr:

- Overtredelsen regnes som et mindre alvorlig lovbrudd sammenlignet med andre overtredelser på feltet (eller regnes som en formalovertredelse).
- Overtredelsen gjelder et enkelt, konstaterbart faktum. Saken må være tilstrekkelig opplyst. Er det tvil rundt hva som har skjedd eller hvem som har begått handlingen må saken anmeldes slik at faktum blir klarlagt gjennom etterforskning.
- Subjektiv skyld er enkelt å konstatere (som punktet over).
- Overtredelsen gir små konsekvenser av den enkelte handling.
- Overtredelsen gjelder et enkeltstående brudd fra gjerningspersonen. Flere overtredelser fra samme gjerningsperson vil kunne tilsi anmeldelse.

Miljødirektoratet har gjort en forhåndsvurdering av hvilke typetilfeller som generelt sett bør politianmeldes og hvilke som kan være aktuelle for overtredelsesgebyr. Overtredelsene må samtidig vurderes konkret i den enkelte sak i lys av momentene over.

I det følgende gir vi noen eksempler på saker som *kan* være egnet for gebyr. Eksemplene er ikke uttømmende og bare veiledende:

Overtredelser i verneområder

Overtredelser som gjelder ulovlig motorferdsel, ulovlige byggetiltak uten søknad, hogst, samt graving og deponering som har et visst omfang bør som hovedregel anmeldes. Flere overtredelser fra samme overtreder bør også som oftest anmeldes.

Forutsatt at overtredelsen ikke har medført særlige konsekvenser for naturverdier vurderer vi at følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:

- mindre brudd på vilkår i tillatelse
- små byggetiltak på eksisterende bygninger
- el-sykling på vei hvor sykling er tillatt
- forsøpling (lite omfang)
- ulovlig bål, brenning av avfall (lite omfang)
- brudd på ferdselsforbud (kort varighet og ingen forstyrrelse av dyrelivet)
- bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)
- hensetting av gjenstander (lite omfang)
- graving (lite omfang)
- deponering (lite omfang)
- telting uten tillatelse (kort tidsrom ingen skjerpande omstendigheter)

Det kan også være aktuelt å bruke overtredelsesgebyr i andre tilfeller enn eksemplene som vi har vist til over.

Subjektiv skyld er videre en del av vurderingen av hvilken reaksjon som bør benyttes, f.eks. vil en handling som er begått med forsett eller grov uaktsomhet (vedkommende er sterkt å bebreide for sin handlemåte), kan tale for at en sak bør anmeldes.

Overtredelser utvalgte naturtyper

Overtredelsesgebyr kan ofte være aktuelt ved brudd på aktsomhetsplikta i naturmangfoldloven § 6, der overtredelsen har rammet en utvalgt naturtype. Ettersom overtredelse av aktsomhetsplikten ikke er straffbar, vil overtredelsesgebyr også være aktuelt ved grove overtredelser.

Overtredelser artsforvaltning

Overtredelsesgebyr for brudd på naturmangfoldlovens regler om artsforvaltning kan, avhengig av artens bevaringsstatus og omstendighetene rundt det straffbare forholdet, være egnet for individuelt utmålt overtredelsesgebyr dersom overtredelsen ikke anmeldes.

Overtredelser fremmede organismer

Overtredelsesgebyr kan være aktuelt ved mindre alvorlige overtredelser av regelverk etter naturmangfoldlovens kapittel IV om fremmede organismer. Eksempler på saker der det kan være aktuelt å vurdere overtredelsesgebyr kan være brudd på vilkår i tillatelse etter forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål, overtredelse av pliktene i forskrift om fremmede organismer V eller ulovlig utsetting av landlevende planter foretatt av privatpersoner.

Krav om stans, retting og tvangsmulkt

Krav om stans, retting og tvangsmulkt etter naturmangfoldloven kapittel IX kan og bør brukes i tillegg til overtredelsesgebyr. Varsel og vedtak om dette kan skje parallelt med at det ilegges overtredelsesgebyr, og er i utgangspunktet to ulike prosesser.

Statsforvalteren og nasjonalpark- og verneområdestyrene har selv myndighet til å fatte vedtak om f.eks. retting etter naturmangfoldloven § 69. Miljødirektoratets veileder [M-617 Oppfølging av ulovlige forhold i verneområder](#) gir informasjon om hvordan dette bør gjøres i verneområder. Denne veilederen vil senere bli oppdatert med mer veiledning om bruk av overtredelsesgebyr i verneområder.

Kontaktpersoner

Vi ber om at følgende personer kontaktes for henvendelser om overtredelsesgebyr:

- Verneområder: Helene Mokkelbost (helene.mokkelbost@miljodir.no), Hege Langeland (hege.langeland@miljodir.no), John Ole Grøtte (john.ole.grotte@miljodir.no) og Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no).
- Fremmede organismer, utenlandske treslag og utvalgte naturtyper: Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no)
- Artsforvaltning: Nils Kristian Grønvik (nils.kristian.gronvik@miljodir.no)

Arkivsaksnummer: 2022/10605-1

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 15.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	44/2022	25.11.2022

Endring av grenser og forskrifter for Femundsmarka nasjonalpark og Langtjønna landskapsvernområde

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia oppfordrer Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag til å justere vernegrensene og verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark og Langtjønna landskapsvernområde så raskt som mulig i tråd med den opprinnelige intensjonen ved Svartvika, Lorthølet og Røosen. Styret ber derfor om at prosessen med utvidelse mot nord i Femundsmarka nasjonalpark prioriteres.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Tilbakemelding på spørsmål om grensejusteringer i Femundsmarka – Miljødirektoratet - 11.11.2022

Saksopplysninger

I 2003 ble det gjennomført en verneplanprosess for Langtjønna landskapsvernområde og utvidelse av Femundsmarka nasjonalpark. I etterkant har det blitt oppdaget mindre feil i vernekartet, der intensjonen fra de som laget forslaget var noe annet. Tom Johansen (tidl. SNO) og Jan Erik Andersen (tidl. SF Trøndelag) har bidratt med historikk og innspill til justeringer etter hva som var intensjonen.

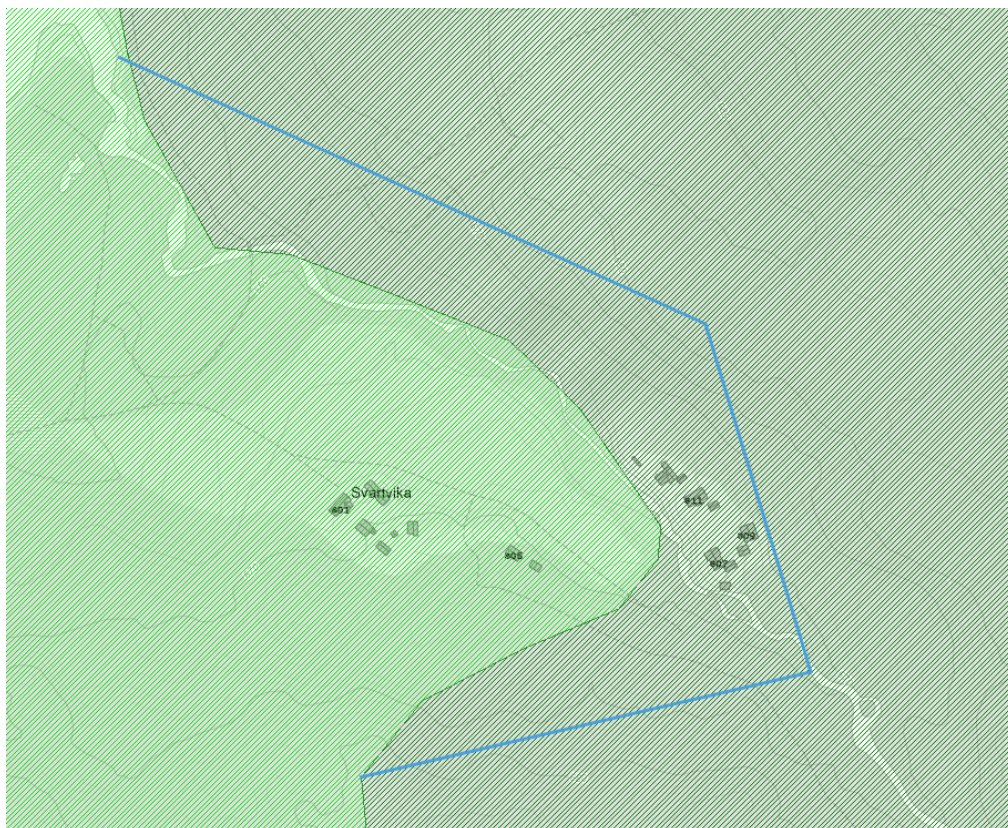
Dette gjelder ved tre punkt:

- 1. Svartvika.** Tre hytter ble bygd like før utvidelsen av vernet i 2003. Intensjonen var hele tiden at disse skulle ligge i Langtjønna landskapsvernområde. Gårds-/bruksnr til hyttene ligger i verneforskriften til landskapsvernområde. Praksisen til nasjonalparkstyret (videreført fra SF Trøndelag) har vært å behandle aktuelle saker som om de lå i landskapsvernområdet. SNO har vært ute og sett etter grensemerker, men fant ingen der hvor grensen på kartet nå går. Rapporten fra grensemerkingen viser at de fysiske merkene er satt etter intensjonen, men vernegrensen på kartet er feil.

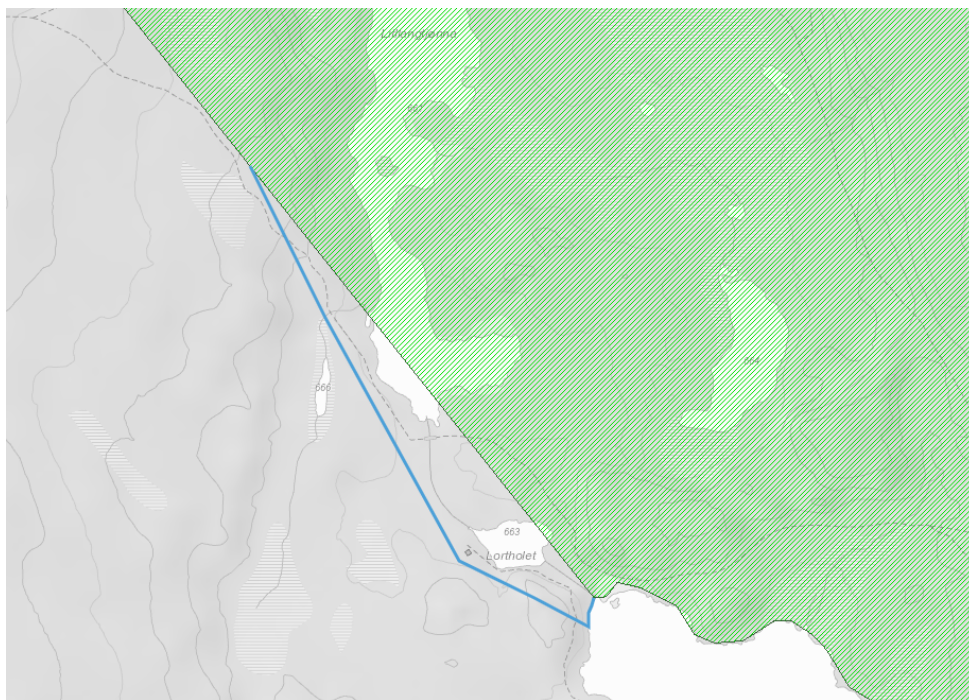
2. **Lorthølet.** Intensjonen var at to tømmerrenner/fløtningskanaler og Lorthølbua skulle ligge innenfor Langtjønna landskapsvernområde. Grensene ble trekt mellom to fysiske grensemerker, som akkurat unnlater kulturmiljøet med tømmerrenner og fredet fløterbu. Dette ble ikke oppdaget før i etterkant av verneplanprosessen.
3. **Røosen.** Elveosen inngår i nasjonalparken. Både før og etter vernet har det blitt praktisert ilandstigning med båter her. Dette blir gjort av sikkerhetsmessige årsaker da det fort kan blåse opp og bli tøffe forhold på Femunden. Forvaltningen og lokalt SNO har praktisert at det er innafor å ha båter i den aktuelle osen, selv om det i utgangspunktet er motorferdsel forbudt. Det er vurdert at motorferdselen ikke gjør skade på verneverdiene i området. Problemstillingen ble ikke fanget opp under verneprosessen. I etterkant er det påpekt at verneforskriften burde inneholdt et unntak for motorbåter inn i Røosen. Alternativt at vernegrensen kan gå langs land et stykke opp i elveosen. Kartverket har sannsynlig hatt en kartteknisk vurdering av om dette er en del av sjøen eller elva, og så har den som har tegnet kartet tenkt at resultatet burde bli som det ble, uten å reflektere over de praktiske konsekvensene for bestemmelsene om motorferdsel. Styret fattet vedtak 28.06.22 om at det må gjennomføres en grensejustering ved Røosen:

Nasjonalparkstyret vil ikke ha grensemerker i sjøen ved Røosen. Det har gjennom år ikke vært et problem at båter kjører noen meter inn til land og legger til, på en trygg og sikker måte. Nasjonalparkgrensa bør følge land i tråd med intensjonen, og nasjonalparkstyret imøteser at dette blir endret ved neste revisjon av verneforskriften.

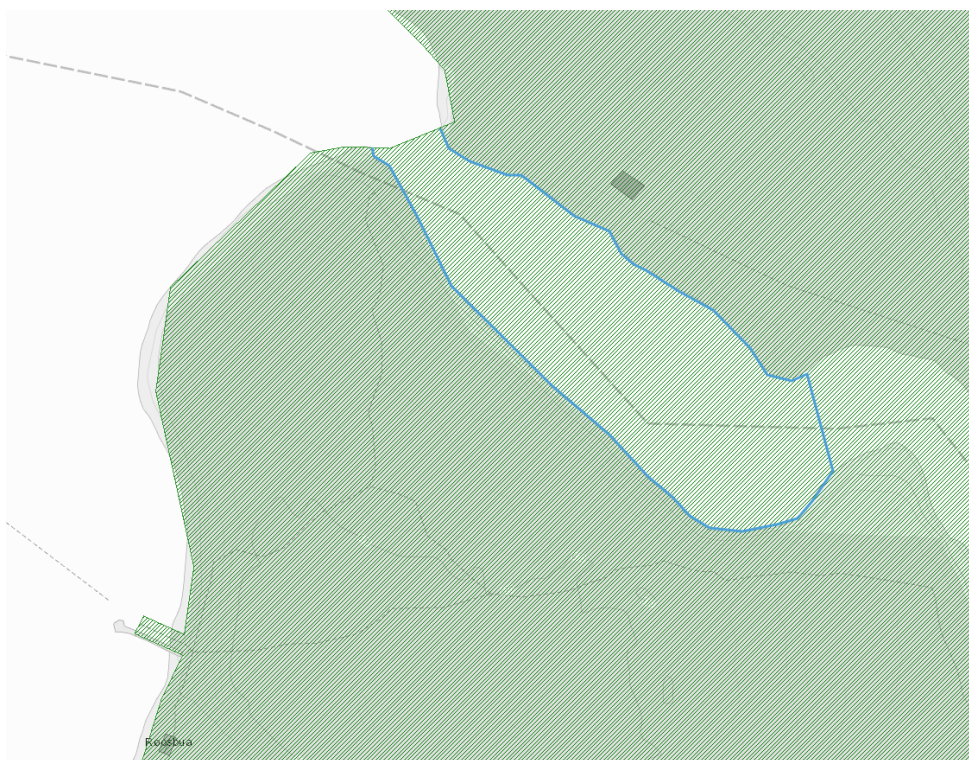
Se kart med forslag til justering under. Forslagene er i tråd med den opprinnelige intensjonen:

Figur 1. Vernegrensen mellom Langtjønna landskapsvernområde (lys grønn) og Femundsmarka nasjonalpark (mørk grønn) i Svartvika. Blå strek viser den opprinnelige intensjonen, der de fysiske grensemerkene er plassert i dag.

Figur 2. Vernegrensen for Langtjønn landskapsvernområde ved Lortholet (lys grønn). Blå strek viser den opprinnelige intensjonen.

Figur 3. Vernegrensen for Femundsmarka nasjonalpark ved Røosen (mørk grønn). I etterkant er det påpekt at verneforskriften burde inneholde et unntak for motorbåter inn i Røosen. Alternativt justering av grensen for å unngå selve elveosen (blå strek).

Nasjonalparkforvalter har stilt spørsmål til Miljødirektoratet angående en eventuell prosess for grensejusteringer og endring av verneforskrift. I brev datert 11.11.2022 svarer Miljødirektoratet at det ikke er aktuelt å starte opp med en egen prosess for de tre områdene nevnt over nå. Dette må tas når det er klart hva som skjer med det øvrige arbeidet for utvidelsen av Femundsmarka mot nord, og at man samler opp alle endringer i forskrifter og vernegrenser i en og samme prosess.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Trondheim, 11.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/11005

Saksbehandler:
Kjell Tore Hansen

Grensejusteringer i Femundsmarka - behov for mindre grenseendringer

Miljødirektoratet viser til e-post av 25.09.22 vedrørende behov for grensejusteringer i Femundsmarka nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret i Femundsmarka ønsker å få gjennomført justeringer av grenser på tre lokaliteter;

- 1) Svartvika -grense ut tre hytter slik at de blir liggende i landskapsvernområdet.
- 2) Lorthølet – to tømmerrenner/fløtningskanaler skulle ligge innenfor Langtjønna landskapsvernområde.
- 3) Røosen – endre grenser slik at elveosen blir liggende utenfor nasjonalparken.

En endring i forskriften/grensene krever at man må gjennomføre formelle prosesser. Miljødirektoratet har ikke anledning til å vedta slike endringer, og vedtak for slike endringer må tas i ny kgl. res. Det betyr at det er en relativt omfattende prosess som må settes i gang for å få endret på vernegrensene.

Samkjøring av prosesser

I arbeidet med bevaring av verdifull natur vil Statsforvalteren i Trøndelag få i oppdrag for 2023 om å starte opp arbeidet med den delen som omfatter temaet nasjonalparker. Det er flere områder som ligger inn i den pakken som Statsforvalteren i Trøndelag skal i gang med, herunder området nord for Femundsmarka nasjonalpark. Direktoratet er orientert om at det har vært samtaler med kommunen om utvidelse her.

Det er ikke aktuelt å starte opp med en egen prosess for de tre områdene nevnt over nå, men at dette må tas når det er klart hva som skjer med det øvrige arbeidet for Femundsmarka, og at man samler opp alle endringer i forskrifter og vernegrenser i en og samme prosess.

I og med at det er Statsforvalteren som kjører slike prosesser, vil det være kapasitetsavhengig når et slikt arbeid vil startes opp. Søndre del av Røosen ligger i Innlandet, slik at det vil måtte være et

samarbeid over fylkesgrensene. Direktoratet kan pr. i dag ikke gi noe klart svar på når en slik prosess vil starte opp.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Kjell Tore Hansen
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 2600
Postboks 987

7734 Steinkjer
2604 LILLEHAMMER

Arkivsaksnummer: 2022/10294-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 17.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	45/2022	25.11.2022

Tiltaksplan for verneområdene i 2023

Forslag til vedtak

Utkast til tiltaksplan tas til etterretning, med de føringene for prioritering av tiltakene som framkom i møtet. Nasjonalparkforvalterne delegeres myndighet til å utarbeide prosjektsøknader for de aktuelle tiltakene i henhold til styrets prioriteringer, innen fristen 10. januar 2023.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Tiltaksplan for 2023 i henhold til mal fra Miljødirektoratet av 18.11.22.

Vurderinger

Vedlagt følger utkast til tiltaksplan for Femundsmarka og Gutulia. Tiltaksplanen er utarbeidet i samarbeid med bla. SNO og andre relevante aktører. Den er revidert for 2023 og har et 4 års perspektiv. Kostnadene er noe usikkert på enkelte tiltak og prosjekt (**merket rødt**). Konkrete kostnadsoverslag vil være på plass innen søknadsfristen.

Midler til restaurering og vedlikehold av bygninger i Gutulia kommer i tillegg til øvrige tiltaksmidler. Det finnes også en egen post for naturrestaurering. Forvalterne tar kontakt med Miljødirektoratet om naturvernbehandling kan være et aktuelt tiltak under denne posten.

Frist for å søke Miljødirektoratet om tiltaksmidler i henhold til planen er 10. januar 2023.

TILTAKSPLAN FOR Femundsmarka og Gutulia 2022-2025										
Verneområdenavn + naturbase-id	Tiltakskategori	Kort beskrivelse av tiltak	Pri	Finansiering	Samarbeids-aktører	Hvem gjennomfører tiltaket?	Gjennomføringsperiode	Intervall (eventuelle)	Kostnad-overslag ex mva (kr)	Merknad/kommentar
Gutulia VV00000604	Informasjon	Åpen seter i Gutulia, tiltaket innebærer informasjon til besøkende og ettersyn med bygninger og setervoll.	1	Bestillings-dialog (BD)	NP-styret og private	NP-styret/tjenestekjøp	2022-2025	årlig	90 000	Viktig tiltak som fremmer friluftsliv, informasjon om verneverdiene og tilsyn med seterbygningene som eies av Staten.
Femundsmarka /Langtjønna VV00001998 VV00001443	Tilrettelegging	Tilsyn og oppfølging av åpne buer, inkl vedkjøring til de mest besøkte buene innenfor verneområdet og 3 tilrettelagte leirplasser.	2	BD og Statskog	Statskog/SNO/ NP-styret	SNO/ Statskog	2022-2025	årlig	80 000	Viktig tiltak for å bevare vegetasjon og gamle og døde trær som er en viktig del av verneformålet.
Femundsmarka/ Langtjønna VV00001998 VV00001443	Tilrettelegging	Ferdigstille innfallsport Synnervika.	3	BD og Statskog	NP-styret/Statskog /FæmundII	NP-styret/Statskog	2023	2023	190 000	Ferdigstilling av innfallsporten. Behov for å hindre ulovlig parkering, enkel tilrettelegging med noe mer skilting. Ny informasjon og tilrettelegging ved brygga til Fæmund II.
Femundsmarka VV00001443	Informasjon	Informasjon og kanalisering av ferdsel på Valdalsfjellet.	4	BD	NP-styret/Svahken sijte/DNT	NP-styret/tjenestekjøp	2022-2024	2022-2024	250 000	Valdalsfjellet er et område med en rekke utfordringer knyttet til mye ferdsel fra Sverige og sårbarhet for reindrift. Sentralt punkt for informasjon og kanalisering. Samarbeid med den sørsamiske bosettingen i området.
Femundsmarka VV00001443/ Femundslia VV00001942	Informasjon	Informasjon om verneformål ved Svukuriset.	5	BD	NP-styret/ Svahken sijte/DNT	NP-styret/tjenestekjøp	2023	2023	200 000	Nye informasjonstavler i hht nye maler, med informasjon spesifikt rettet mot reindrift og samisk bosetting ved Svukuriset. Samarbeid med Svahken sijte og DNT. Her treffer man mye folk og stort behov for å oppgradere informasjonen.

Femundsmarka VV00001443	Informasjon	Informasjon langs Nedre Røa og på Røvolvfjellet.	6	BD	NP-styret/NINA	NP-styret/nNINA/tjenestekjøp	2023-2024	årlig	100 000	Opparbeide ny informasjon knyttet til Røvolvfjellet og Nedre Røa i tråd med studier gjennomført av NINA. Hindre avfall og skader på trær.
Gutulia VV00000604	Tilrettelegging	Ferdigstille innfallsport Gutulisjøen.	7	BD og fjellstyret	NP-styret/fjellstyret	NP-styret/tjenestekjøp	2023	2023	125 000	Ferdigstilling av innfallsporten. Oppgradering av dofasiliteter for å hindre forsøpling og avfall rundt området. Bedre skilting til innfallsporten.
Femundsmarka VV00001998 Gutulia VV00000604 Langtjønna VV00001443 Femundslia VV00001942	Informasjon	Fornyng av info på Grenselandet-tavler	8	BD	NP-styret	NP-styret/tjenestekjøp	2022-2025	årlig	110 000	Nye informasjonsplakater i hht nye maler, men gjenbruk av skiltstativ. Fokus på informasjon om naturverdier og ferdselsregler. Slutføres ved Feragsdammen, Muggosen, Gutulisjøen og Haugen. Deretter Ljøsnåvollen, Elgå og Dalset (mot Elgåhogna).
Femundsmarka/ Langtjønna VV00001998 VV00001443	Tilrettelegging	Leirplasser - tilrettelegging og fjerning av søppel.	9	BD	SNO/NP-styret/Statskog	NP-styret/SNO/Statskog	2022-2025	årlig	50 000	Rydding av leirplasser for hindre avfall, slitasje og skader på trær. Fokus på Langtjønna LVO og øvre del av Røavassdraget i 2023.
Gutulia VV00000604	Skjøtsel av vegetasjon	Slått av beitemark ved Gutulisetra	10	BD	NP-styret/SNO	SNO/tjenestekjøp	2023	Hvert 3 år	85 000	Behov for skjøtsel, utføres hvert 3 år. Noe vedlikehold av skigard rundt setervollur.
Femundsmarka VV00001443	Tilrettelegging	Stiforsterking Sylen (N) - Grøvelsjön (S)	11	BD	NP-styret/Fjellstyre/SNO	NP-styret/SNO/tjenestekjøp	2023-2025	årlig	30 000	Forsterking av turstien mellom Sylen (N) og Grøvelsjön (S). Mye slitasje - brede stier og erodering. Forsterkes med spalta grusstier, grøfter og ledegjerder o.l. Prosjekt over flere år med oppstart i 2023 - kartlegging og enkel forsterking/kanalisering.

[illegible]

Arkivsaksnummer: 2022/10294-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 07.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	46/2022	25.11.2022

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia - Driftsmidler for 2023

Forslag til vedtak

Budsjett for driftsmidler tas til etterretning. Nasjonalparkforvalterne delegeres myndighet til å utarbeide søknad innen fristen 10. januar 2023.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Forslag til budsjett for drift av nasjonalparkstyret i 2023 av 18.10.22.

Vurdering

Vedlagt følger utkast til budsjett for nasjonalparkstyret. Budsjettet er utarbeidet etter plan for møter i styret, AU, rådgivende utvalg og ulike samlinger. Frist for å søke Miljødirektoratet om driftsmidler i henhold til budsjettet er 10. januar 2023.

Dagsmøte						
	Ant pers	Ant møter	Forberedelse	Timer	Satser	Sum
Leder/forberedelse	1	4		2		478
Leder/møte	1	4			6	660
Medl. Normal takst	5	4		2	6	478
Medl. m/tapt arb.fortj.	4	4		pr dag		2191
						131200

Møte i februar, april, september og novem

Todagersmøte						
	Ant pers	Ant møter	Forberedelse	Timer	Satser	Sum
Leder	1	1			12	660
Leder forberedelse	1	1		2		478
Medl. Normal takst	5	1		2	12	478
Medl. m/tapt arb.fortj.	4	1		pr dag		2191
						51100

Møte med befaring i juni

AU-møter						
	Ant pers	Ant møter	Forberedelse	Timer	Satser	Sum
Leder	1	3		1	1	660
Medlemmer	2	3		1	1	478
						9696

Planlagt 3 møter i AU. Januar, mai, oktober

Rådgivende utvalg og adm.kont.utvalg						
	Ant pers	Ant møter	Forberedelse	Timer	Satser	Sum
Leder	1	2		0	5	660
Medlemmer	5	2		0	5	478
						30500

Planlagt 2 møter i rådgivende utvalg.

Styreledersamling Innlandet						
	Ant pers	Ant møter	Forberedelse	Timer	Satser	Sum
Leder	1	1			12	660
						7920

Samling for styreledere i Innlandet

TOTALT 230416 * 1,141= kr 262 905

Kost og losji Dagsmøter NP	Kr pr møte:	12000	44000
Kost og losji Todagersmøte NP	Kr pr møte:	30000	30 000
Kost og losji Rådgivende utvalg	Kr pr møte:	25000	50000
Reise NP-styremøter	Kr pr reise:	900	45000
Reise AU-møter	Kr pr reise:	-	0
Reise Rådgivende utvalg	Kr pr reise:	700	14700
Reise Styreledersamling Innlandet	Kr pr reise:	2500	2500
	TOTAL NP/AU		kr 449 105

Arkivsaksnummer: 2022/10294-0

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 28.10.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	47/2022	25.11.2022

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia – Møteplan for 2023

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia godkjenner den framlagte møteplanen.

--- slutt på innstilling ---

Vurderinger

I 2022 ble det avholdt fire møter i nasjonalparkstyret. Første planlagte styremøte i februar ble avlyst og erstattet med et møte i arbeidsutvalget.

Tilbakemeldingen har vært at styret ser stor nytte og verdi av å kombinere møter med befaringer. Dette bør derfor videreføres til neste år under møtet på sommeren. Med hensyn til kommunestyre- og fylkestingsvalget blir det kun avholdt et dagsmøte i september.

Dette er forslag til møteplan i 2023 for Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia:

Når	Hva
Fredag 17. februar	Møte
Fredag 21. april	Møte
Torsdag-fredag 8-9. juni	Møte med befaring
Onsdag 20. september	Møte
Torsdag-fredag 7. (kveld) og 8. desember	Avslutningsmiddag og møte

ST 48/2022 Eventuelt